

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪਿਤੁਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੰਸਦ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 231, ਮਿਤੀ : 15 ਤੋਂ 21 ਦਸੰਬਰ 2023 ਵੈੱਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ: ਕੌਣ ਹਨ ਉਹ ਸ਼ਖਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਲਾਏ ਨਾਅਰੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਦਰਸ਼ਕ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਚੱਲਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਚਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭੱਜਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਘੰਗਾ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਝੋਸ ਪਹਿਨੇ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਅੰਰਤ ਨੂੰ 'ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ' ਦੀ ਜੈ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਬੰਦ ਕਰੋ, ਜੈ ਭੀਮ-ਜੈ ਭਾਰਤ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਚਾਓ', ਅੰਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਰਤ ਸਣੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦੋਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਭਵਨ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 42 ਸਾਲਾ ਨੀਲਮ ਹੈ, ਜੋ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਾ ਸ਼ਖਸ 42 ਸਾਲਾ ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਦੀਪ ਬੰਦੇਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਸਦ ਫਿੰਪਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕਮੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਫਿਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀਂ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਛਾਲ ਮਾਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸੁਟਿਆ ਤੇ ਧੂਆ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗਾ। ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਗਏ ਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਸਾਡੇ ਟੇਬਲਾਂ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਹੈ। ਕਿ ਆਖਿਰ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਧੂੰਦੇ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦਾ ਕਾਲ

ਉਹ ਕਿਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸਨ? ਜੋ ਧੂਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹਮਲਾ 13 ਦਸੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਸੁਟਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਜੀਤ ਅੰਜਲਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਡਿੱਗਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਇਹ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਕੀ ਹੈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਅਰੇ ਤਾਂ ਲਗ ਰਹੇ ਸੀ। ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਟਿਆ। ਇੱਕ ਸਾਧੀਕਰ ਦੀ ਕਿ ਉਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਗਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਨਸੀ ਦਾਸ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਗਰਵਿੰਦ ਚੇਅਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹਨ। ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੰਸਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਪੁਗਾਣੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਰੂਟੀਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜੋ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ @ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਏ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬਣਵਾਏ ਸੇਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੈਲਰੀ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਾਸ, ਗੈਸ ਵਰਗ ਜੋ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ

ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕੁਤਾਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਯਾਨਿ 13 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬਰਸੀ ਵੀ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ

ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਤੂਠੀਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਲੋਕਸਭਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲੋਕਸਭਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਸੰਦਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀਐਸਐਸ (ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਸਰਵਿਸ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਰਵਿਸ ਓਵਰਾਲ ਸਾਗਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੈਟੋਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ, ਆਈਟੀਬੀਪੀ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਟੈਲੈਜੈਂਸ ਬਿਓਰੋ, ਐਂਸਪੀਜ਼ੀ, ਐਨਐਸਜ਼ੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਅਗਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 22 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਗਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਟੈਂਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਟਾਫ ਕੋਲ ਜੇਕਰ ਵੈਧ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛਿਉਟੀ ਤੋਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਬਣਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜੇਕਰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 22 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬਰਸੀ ਹੈ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ ਬਾਰੇ ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਝਾਂ ਰੂਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਫੌਰਸ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ, ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵੱਲੋਂ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ
ਨੀਤੀਆਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਉੱਟਾਰੀਂ : ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਅਤੇ ਬਿਟੇਨ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਭਾਵ ਪਰਵਾਸ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚਿੱਤਾ ਵਧਾਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਹੋਰਨਾਂ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸੋਚੀ ਪੈ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਢੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟੈਸਟ ਸ਼ਹੱਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ

ਇੜਗਈਲ ਨੂੰ ‘ਅੱਲਾ ਦੀ ਧਮਕੀ’ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਿਆ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ Hasan Bitmez ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ Hasan Bitmez ਸੰਸਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਘਟਨਾ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਭਾਵ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਜ਼ਮੀਨ @ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਇੱਕ ਦਮ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਗਾਮਾ ਮਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬੋਲ ਸੀ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ। ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਤ ਪਾਰਟੀ ਕੋਕਾਈਲੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਹਸਤ ਬਿਟਮੇਜ਼ (Saadet Party Kocaeli Deputy Hasan Bitmez), EC, ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਬੀਬੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਗੈਂਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬਚਟ 'ਤੇ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਚੁੱਪ ਰਹੇ, ਸੱਚਾਈ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਿਟਮੇਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਜਮੀਰ ਦੇ ਤਸ਼ੀਹੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੋਗੇ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੋਗੇ। ਇਹ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬੋਹੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਬੀਬੀਸੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਟਮੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਟਰੈਚਰ 'ਤੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਆਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਮਲੇ ਨੇ ਸੀਪੀਆਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

**ਬਿੰਟੇਨ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਅਸਰ
ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਪੁੱਜਾ**

ਲੰਡਨ : ਬਿਟੇਨ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਰ ਤੀਜਾ ਪੈਰੋਂਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਭਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਚ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਸਸਤੇ ਹਨ। ਚੈਰਿਟੀ ਪੈਰੋਂਟਕਾਈਂਡ ਦੇ ਸਰਵੇਦੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਕਰ ਪੈਰੋਂਟਸ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਭਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਟ੍ਰੀਪਿਸ, ਯੂਨੀਡਾਰਮ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੈਸੇ ਸਕੂਲ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਕਾਢੀ ਹੈ। ਬਿਟੇਨ ਚ ਕਰੀਬ 28 ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਗੋਵ ਦੇ ਸਰਵੇਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਟੇਨ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੂਜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।” ਬੈਨੀਪਾਲ ਮੁਤਾਬਕ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਖੇ ਸੀ। ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਫਿਰ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਇਹ ਸਭ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਢੀ ਅੱਖੇ ਸਨ।” ਉਹ ਬਿਟੇਨ ਵੱਡੀਆਂ ਦੇ ਗਏ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਖੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਤਿੰਦਰ ਬੈਨੀਪਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਲ ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਤੇ ਬਿਟੇਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਦ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ? ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਮਾਂ-ਤੰਤ੍ਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਜ਼ਿੱਥੇ ਜੀਆਈਸੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁੱਗਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੀਆਈਸੀ ਤਹਿਤ ਕੌਮਾਂ-ਤੰਤ੍ਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਕਮ ਜਮਾ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਰਕਮ 10,000 ਡਾਲਰ ਤੋਂ 20,635 ਡਾਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ

ਜੀਆਈਸੀ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕਰਨ ਜੋਗੀ ਰਕਮ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਸੀ ਗੋਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਿਲਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਤ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਥੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਣ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੀਆਈਸੀ ਗਰੁੱਪ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧੀ ਹੈ। ਲੇਂਘੇ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਹ ਰਕਮ ਇੱਕੋ ਰਹੀ, ਪਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ ਤੇ ਭੁਜਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣਾ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਕਮ ਘੱਟ ਸੀ।

ਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ
ਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਮ, ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਲ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ
- ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 31 ਦਸੰਬਰ 2023
ਲੋਂ ਤੱਕ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ
ਦੇ 2024 ਤੱਕ ਵਾਪਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

” ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 18 ਮਹੀਨੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 31 ਦਸੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ 18 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਮਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਕੈਨੇਡਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਸੌਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਅਰ ਲੈਣੀ ਵੀ।” ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਢੁੱਗਣੀ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਹਾਲਾਤ ਅੱਖੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਹ ਹਾਮੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਾਤ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਿਡਲ ਕਲਾਸ ਤੇ ਲੋਅਰ ਮਿਡਲ ਕਲਾਸ ਆਮਦਨੀ ਗਰੁੱਪ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਜ਼ੁਰੂ ਵਧੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਹ ਰਕਮ ਇੱਕੋ ਰਹੀ, ਪਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣਾ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਕਮ ਘੱਟ ਸੀ।

ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ
ਜੁੜ ਰਿਹੈ ਇੱਗਰਾਬੀਲ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ 5,000 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਤੇਲ ਅਵੀਵ : ਹਮਾਸ ਅੱਤਵਾਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਮਾਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 500 ਗੈਰੂ ਲੜਾਕੂ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨ ਤਾਂਥਿਨਾਤ ਕੀ ਨਾਲ ਨਾਲਗੁ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭਾਗੀ ਹਿੱਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿਯਾਂ ਨਾਲ 10,000 ਤੋਂ 20,000 ਫੌਜਿਲਸਤੀਨੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁਝਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਸਬੰਧੀ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ ਵੇਟਿੰਗ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ 'ਚ ਗਏ ਉਸ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪਾਇਆਂ ਮਾਨਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇੜਗਈਲੀ-ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਰੀ ਜੰਗ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਮਿਸਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ। ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ 193 'ਚੋਂ 153 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੇਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ 10 ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 23 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੇਟਿੰਗ 'ਚੋਂ ਰੀਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਮਤੇ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ 'ਚ ਅਲਜੀਰੀਆ, ਇਰਾਕ, ਕੁਵੈਤ, ਉਮਾਨ, ਕਤਰ, ਸਾਊਥ ਅਫ੍ਰੀਕਾ, ਮੈਡੀਨਾ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਨੇਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਡੇ ਪਾਇਆਂ ਹਨ।

A photograph showing a massive demolition site. The foreground and middle ground are filled with the rubble of collapsed buildings, twisted metal, and concrete fragments. Several individuals are scattered throughout the scene; some are standing near the edges, while others appear to be working within the debris. The scale of the destruction is evident from the sheer volume of waste and the state of the remaining skeletal structures.

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮਤੇ 'ਚ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਮਾਨਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਇਸ 'ਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਖਰੜੇ 'ਚ ਜਿਸ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੌਰੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਇਹ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਤੇ 'ਚ ਇਹ ਮੰਗ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ 'ਚ ਹੋਏ ਹਮਾਸ ਦੇ ਗਈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਹਿਸ਼ੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਕ ਧਿਰਾਂ 'ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਸੀ। 'ਚ' ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਤੂਬਰ 'ਚ ਮਹਾਸਭਾ 'ਚ ਰੱਖੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਗਏ ਮਤੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ 120 ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪਾਲਣ ਕਰਨ। ਮਤੇ 'ਚ 14 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਜਦਕਿ 45 ਮੁਲਕ 'ਚ ਸਾਰੇ ਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਫੌਰੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ 'ਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮਤੇ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੈ ਜੈਦੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ 15 ਮੌਬਗੀ ਸਲਾਮਤੀ ਕੌਸਲ ਬਹਿਗੀਨ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਨਵੀ ਮਦਦ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਦੀ ਅਰਥ, ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਤੇ 'ਚ ਹਮਾਸ ਅਗਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀਟੋ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ 100 ਸੱਭਾਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ 4 ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਗਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 32ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਮ੍ਮੁਲਾ ਵਾਨ ਡੇਰ ਲੇਅਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਉਪਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੈਗਜ਼ੀਨ ਫੌਰਬਸ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਚ ਸਾਲ 2023 ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕਾ ਟੇਲਰ ਸਵਿਫਟ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਵਰਗੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ ਵੀ ਫੌਰਬਸ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਗਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 32ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਐਚਸੀਐਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਈਓ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਦਰ ਮਲਹੋਤਰਾ (ਰੈਂਕ 60), ਸਟੀਲ ਅਥਾਰੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸ਼ਨ ਸੋਮਾ ਮੰਡਲ (ਰੈਂਕ 70), ਅਤੇ ਬਾਇਕਾਨ ਦੀ ਸੰਬਖਾਪਕ ਕਿਰਨ ਮਜ਼ਹਿਮਦਾਰ-ਸ਼ਾਅ (ਰੈਂਕ 76) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਗਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸ ਸੂਚੀ ਚ 36ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਭਾਵ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ 4 ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਜਦਕਿ 2021 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 37ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਉਰਸੁਲਾ ਵਾਨ ਡੇਰ ਲੇਅਨ ਫੌਰਬਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਸ ਕਿਸਟੀਨ ਲਗਾਤਾਰ ਢੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ

ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲ ਹੈਰਿਸ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਟਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੋਰਜੀਆ ਮੇਲੋਨੀ ਨੂੰ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸੈਗਜ਼ੀਨ ਹਰ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ 100 ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅੰਨ੍ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫੌਰਬਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਚਾਰ ਮੁੱਖ

ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਪੈਸਾ, ਮੀਡੀਆ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਖੇਤਰ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਜੀਡੀਪੀ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨੇ ਮਾਲੀਆ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ ਸੁਨਕ ਸਮੇਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀ

6 ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ

ਲੰਡਨ : ਲੰਡਨ ਦੇ ਛੇ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਪਿੰਸ ਹੋਰੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਟਸ਼ੈਪ ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਪਤਨੀ ਮੇਘਨ ਬਾਰੇ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਨ। ਮੇਘਨ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਸਟੇਟਸ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਦੀ ਮਾਂ ਕਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਗੋਰਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੇਘਨ, ਡਚੇਸ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਰਹੂਮ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਆਫ਼ ਸਸੇਕਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਮਾਂਡਰ ਜੇਮਸ ਹਰਮਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪਲਿਟਨ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਬਿਟੇਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਲੇ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਸੁਨਕ ਕਿਹਾ: ਇਹਨਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਢੂੰਘੀ ਭੜਕਾਊ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸੀ। ਹਰਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੁਲਕਮਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਨੇ ਸੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਛੇ ਤੋਂ 14 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ 13.94 ਲੱਖ ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਬੇਰਵੈਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ (ਪੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਐਲ.) ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਰਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਪਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਲਸ ਦੇ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਾਰਸ ਪਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ 1.17 ਲੱਖ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 'ਚ 99,581, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 93,946 ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ 93,669 ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਚ ਸੱਭਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ ਅੰਸਤਨ 8 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤੇ 30.24 ਲੱਖ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਪੱਪ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 14 ਲੱਖ ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤੇ 4,385 ਅਰਬ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਪੱਪ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੇ ਸ਼ਨਾਲ ਗਰੀਨ ਟਿੱਥੀ ਬਵੈਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ 'ਚ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਬਾ ਆਪਣੀ 3

ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਡਿੱਗਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਬਿਟੇਨ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਪੁੱਜਾ

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿੰਨੇ

ਲੰਡਨ : ਬਿਟੇਨ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਰ ਤੀਜਾ ਪੈਰੋਂਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਭਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਚੇ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਸਸਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰੋਂਟਾਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਭਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਗੋਵ ਦੇ ਸਰਵੇਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਟੇਨ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੂਜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਲਾਇਟੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕਣਗੇ। ਘੱਟ ਉਹ ਵਾਲੇ ਲੋੜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਚੁੱਫਤ ਖਾਣੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਕਾਉਣ ਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਬਿਟੇਨ ਚ ਕਰੀਬ 28 ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤ

ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਉਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ
ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਮਾਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੋ

ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੰਗਾਨ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਲਈ
ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਣਾਨ ਸੁਖਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 103 ਵੇਂ
ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਉੱਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਭਤ ਸਾਹਿਬ
ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
ਨੇ ਸਮੂਹ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ
ਅਪਸੀ ਗਿਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਵੇਂ ਭੁੱਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੰਚ ਉੱਤੇ
ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਕੀ ਹਨ ਸਿਆਸੀ ਮਾਅਨੇ

ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੀ
ਛਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਾਹਿਰਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੌਛੇਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ
ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਇਸ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ
ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਢੰਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਛਾਇਦਾ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਾ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਛੇਸਰ
ਜਗਰੂਪ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 10
ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬੇਅਦਬੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਗੈਰਗਸਟਰ, ਬੇਰਜ਼ਗਾਰੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਡਿੱਗਦਾ

ਗਰਟੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਵਾਂਗ ਚਲਾ ਉਣਾ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ
ਗੀ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੰਗਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ
ਕ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ
ਵੇਅਅਦਬੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ ਪਰ
ਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ
ਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬੇਅਦਬੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ
ਫੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਡਾਇਟਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ
ਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਂ ਜਗਤਾਂ ਸਿੰਘ
ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੰਮ ਵੇਣਾ
ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚੰਗਾ
ਹੁੰਦਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ
ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿਜ਼ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ
ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ
ਸਭਾ ਦੀਆਂ 117 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ
ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਲੇ
ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਪੈਸ਼ਰ ਸੀ ਇਸ
ਕਰ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਅਚਿ ਸ਼ਾਬਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ

ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਿਆਸੀ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਦੇਖਣੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ 'ਤੇ ਸੰਘਵਾਂ ਕੀ ਬੋਲੇ
ਨੁਂ ਆਖਿਆ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਗਰਾਫ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ
ਕੇ ਨਾਲ ਡਿਗਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਾਰਟੀ ਸਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ
ਉਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਸਭ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪਿਤਾ
ਗਾ ਸਿਆਸੀ ਛਾਇਦਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਦੱਸੇਗਾ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ
ਲ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਰਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਥੱਲੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੱਕ ਹੇਠਾਂ ਪਾਵਣ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਗਤ
ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਜੋਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ
ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਬਰਗਾੜੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਅਪਣਾਇਆ, ਜਿਸ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮਲਾਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁੰਡਿਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਈ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੇਸ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੱਖ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾਇਆ ਹੋਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਧੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਨਗਰਾਜ਼ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਾਬਕਾ ਸੁੱਖਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇਸ ਰਾਜ ਪੁੱਗਾ ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸੂਟੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਮਣ ਮੁੜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਆਗੂ ਮੁੜ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇਖੀ ਦੁਸ਼ਟ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਧੋ। ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲਦਾ। ਸੰਪਵਾ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਵੇਲੇ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਖਾਤਰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਬੱਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚੰਕ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠਰ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਜ਼ੀ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮੰਦੀ ਇਕੱਠ ਉਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਗੋਲੀਆਂ ਵਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੋ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਭਾਈ ਗਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਕੌਣ ਮੰਗੇਗਾ ?

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਬਸਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ (ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ) ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖੋਗੀ ਬੈਠੀ ਹੈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਵੇਂ ਘਰਿਆ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਿਸ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ 2015 ਵਿੱਚ ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਬਹਿਬਲਕਲਾਂ-ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤਹਿਤ 1 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਈ। 12 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਬਰਗਾੜੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੇ। 14 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ @ ਚ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦੰਦੀਆਂ ਨੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਜਰਸ਼ਨਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਦੇੜਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਬਹਿਬਲ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਝੜਪੜ @ ਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਘਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਇਸੀ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨੇ ਦੇਣ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਹੈ।

**ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਝੂਠਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਾ: 30 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਐਫਐਸਾਰ,
ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕ ਗਿਆ ਘਰ ਤੇ ਉੱਜੜ ਗਿਆ ਟੱਬਰ**

ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆਏ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਮੇਰੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਫਲਤੁਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਪਰ ਨਾ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼। ਇਹ ਬੋਲ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹਨ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਉਮਰ 19 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 23 ਸਾਲਾ ਪਤੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਵਿਚਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਰੂਝੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 13 ਜੁਲਾਈ 1994 ਨੂੰ ਸ਼ੂਰੂ ਹੋਈ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਇਹ ਉਡੀਕ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਣਗੇ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਕੋਸ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ਼ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਾ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਨੇ ਅਖਬਾਰ @ ਚ
ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ ਬਾਰੇ ਲੱਗੀ ਖਬਰ
ਤਾ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ
ਕੀਂਤੀ। ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਗੀਰ
ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੈ।

16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਖੇ
ਗਈ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੋ
ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ।

ਉਹ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ
ਸਿਆ, ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ
ਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਉਸਦਾ
ਇਲਾਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ
ਸਕੀ ਸੀ।
ਮਾਂ ਗੁਰਬਚਨ ਕੌਰ ਦਾ
ਸੰਘਰਸ਼
ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ
ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ
ਲੱਭਣ ਦੇ ਲੱਖ ਹੀਲੇ ਕੀਤੇ,
ਪਰ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁ ਪਤਾ
ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ
ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਗੁਰਬਜਨ ਕੌਰ ਨੇ
ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕੀਤੀ ਪਰ
ਨਦੇਮੇ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ
ਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ

ਮੰਡਾ ਹੁਣ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਇਹ
ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਚਾਰ ਦਿਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ 'ਇੰਟਰੋਗੇਟ' ਕੀਤਾ।
ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੁਕਣ ਮਹਰੋਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬਟਾਲੇ ਗਏ ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇੰਟਰੋਗੇਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ
ਕਿ ਫਿਰ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਜਾ ਕੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਕੇ
ਲਿਆਏ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮਾਤਾ
ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਮਾਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਮਿਲਣ ਲਈ ਵੀ
ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਸ ਗੁਰਬਚਨ ਕੌਰ ਅਵਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ ਨਾਂਅ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਵੀ ਗਏ। ਇਹ ਸੁਖਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਸੀ। ਐਫਾਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਵਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਕੈਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਂਅ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕੈਟ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ
ਦਿੱਤਾ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ
ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਦਾ ਕਬਿਤ ਝੁਠਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦਿਖਾਕੇ 5 ਲੱਖ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਕਮ
ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
ਮੁਤਾਬਕ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਲੋਮੇਡ
ਓਫੈਂਡ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

**ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਲਈ ਅੱਖਾ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਹੋਏ ਲਾਗੂ**

ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਸਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਮਹਿਰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੈਨੇਡੀਆਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਜੀਆਈਸੀ ਦੀ ਰਕਮ ਢੁੱਗਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੀਆਈਸੀ ਤਹਿਤ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਕਮ ਜ਼ਮਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗਾ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਮੀਗੋਸ਼ਨ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਮਿਲਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਛੁੱਕਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਹ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਥੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਣ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੀ.ਆਈ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਨਿਯਮ - ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲ ਟਾਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 31 ਦਸੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਨਿਯਮ - ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੌਰਾਨ ਲੇਬਰ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ 18 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਜਨਵਰੀ

ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 18 ਮਹੀਨੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ
ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ
31 ਦਸੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ 18 ਮਹੀਨੇ
ਦਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ
ਵਾਲੇ ਇਮੀਗੋਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਰਤਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ
ਜੀਆਈਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਯੂਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਸ਼ੁਹਿਣ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ
ਮਹਿੰਗਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ
ਤੋਂ ਛੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ
ਟੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ
ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਗਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਰਤਨਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੀਆਈਸੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਕੇ
ਕੈਨੇਡਾ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਪੜਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਇਹ

ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਅਸਰ
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਹੈ। 2022
ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਪੜਾਈ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 40 ਛੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਦਾਦ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਰੋਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਰੁਪਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜੀਆਈਸੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਪੜਾਈ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਰਹੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਧੱਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ
ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕਰੀਬ 1.4
ਮਿਲੀਅਨ ਹੈ - ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਹਨ।
2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਦੀ
ਆਬਾਦੀ ਦਾ 3.7% ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਵਾਧਾ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 18 ਮਹੀਨੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਯੂਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇਮੀਗੋਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਮਈ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਇੰਨਟੈਕ ਉੱਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣਾ 6 ਤੋਂ 7 ਲੱਖ (ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ) ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜਾਈ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ) ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਕ ਦਮ ਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸੀ ਕਿ ਉੱਕਿ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਸੌਖਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਕਿ ਜੀ ਆਈ ਸੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜੇ ਉੱਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਫੁੱਡ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਟਰਡੋ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਮੋਹ ਹੋ ਰਿਹੈ ਭੁਗ

ਓਂਟਾਰੀଓ - ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਸ਼ਟਿਨ ਟਰਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਚਿੱਤਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਟਰਡੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇੱਥੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਗੈਵਰਸ ਮਾਈਗ੍ਰੋਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸ਼ਟਿਨ ਟਰਡੋ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2023 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 42,000 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 2022 ਵਿੱਚ

93,818 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ 2021 ਵਿੱਚ 85,927 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਇਮੀਗੇਸ਼ਨ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਸਾਰੀ ਗਰੁੱਪ, ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ (ਆਈਸੀਸੀ) ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2019 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇ ਦਾਰਕਿਆਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਟੀਟਸਮੈਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਤਾਲਾਬਿਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸੰਖਿਅਤਾ ਘਟੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਰੁਸ਼ਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਫ਼ਤਾਰ ਫੜੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ 263,000 ਲੋਕਾਂ

ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਾ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਇਟਰਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਏਜ਼ਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਬਾਦੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਗਾ ਢੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ

'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ
2022 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਈ 25 ਸਾਲਾ ਅੰਦਰ
ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੂਰਬੀ
ਟੋਰਨਟੋ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਬਰੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੇ
ਬੇਸਮੈਂਟ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ
650 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ (474 ਡਾਲਰ)
ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ
ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਲਗਭਗ 30

ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਐਂਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 16.55 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਬਾਈ ਨਿਵਾਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਮ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹੈ ਨਜ਼ਰ

ਉਟਾਵਾ : ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਅ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ

ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਕਨਡਾ
; ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਇਸ ਸਮੇਂ
ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਘੱਟ
ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ
ਜ਼ਕੂਰਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਅਜਿਹੇ ਚ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਆਈ ਭਾਰੀ ਸ਼ਾਨ, ਰਫ਼ਿਊਜੀਜ਼ ਐਂਡ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸਿਪ ਕੈਨੇਡਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2022 ਚ 3 ਲੱਖ 63 ਹਜ਼ਾਰ 541 ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2021 ਚ 2 ਲੱਖ 36 ਤਾਂਹਾਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੱਕ 2 ਲੱਖ 61 ਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਪੋਸਟ

ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੇ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ
ਨੇ ਫੁਲਵਰਹੈਪਟਨ 'ਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ

ਸਾਲ 1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਿਹਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੀਬੀਸੀ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਪੈਂਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ 2009 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਹੁਣ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। 1950 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਇਆ ਭਾਈਚਾਰਾ

1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅੰਧੀਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਮੂਹ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵਸਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਢਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਭੇਡਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਦੋਲਨ ਸੀ ਜੋ 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ ਫੱਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੂਡਲੇ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਖੰਲਿਆ। ਰਵਿਵਾਸੀਆ ਮੱਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟ ਮਿਡਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਧੀ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਹੈ। 2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ ਰਾਮਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰੀਬ 20,400 ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ 15,000 ਹੋਰ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਆ ਗਏ ਸਨ।

ਮਾਰਾਂ ਨੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਟੋਡੀਜ਼
ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਓਪਿੰਡਰਜੀਤ ਤੱਖਰ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ
ਛਰਕ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ
ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ 11,000 ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਨੇ 'ਹੋਰ' ਵਾਲੇ
ਖਾਨੇ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ
ਧਰਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ
ਸੀ। ਇਹ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀ
ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ, ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤਰੀਕਾ ਭਾਈਚਾਰੇ
ਲਈ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਸਮਾਜ
ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਡਾਕਟਰ ਤੱਖਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਵੁਲਵਰਹੈਪਟਨ 'ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਨੌਜਵਾਨ
ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,
ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਵਧ
ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ
ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਗੁਰੂ

ਰਵਿਦਾਸ, 14 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣ ਪਾਤ ਅਤੇ ਵਰਗ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਰੀਬ 50 ਲੱਖ ਲੋਹਨਾ ਹਨ। ਮਹੇਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਤਣਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਹਿਗੁਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਇਹ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਕਦੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ? ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ 400 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੁਰਧਾਲੂ ਆਏ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵੱਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਜਲਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਿਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਿਰਜਦਾ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਬੀਜਾਰਾ

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਛੁਡਲੈ ਰੋਡ
ਤੇ ਸਥਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਅਗਲੇ
ਸਾਲ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਨਵਾਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ 1200 ਦੇ
ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਮਹੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
ਹੈ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਨਵੀਂ
ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਵੀਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਚਾਹੁੰਦੀ
ਹੈ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਜਿਸ @ਤੇ 30 ਲੱਖ ਪੌਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆ
ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਤ ਦੇ ਗੁੰਬਦ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਰਦਾਸ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ
ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਦੀ ਵੀ
ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਇਸੇ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ
ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ
ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।
ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੱਡੇ। ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਪਾਠ ਕਰਨ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਏ ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ
ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਚ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਆ ਦੌਰਾਨ ਛੱਡੇ
ਗਏ ਸਟਿਕਿੰਕ ਬੰਬ, ਥੀਏਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਖਾਲੀ

ਬਰੈਂਪਟਨ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਲਟੀਪਲੈਕਸ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਬਦਬੂਦਾਰ ਸਟਿੰਕ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਐਨੀਮਲ, ਸੈਮ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਟਾਈਗਰ-3 ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ ਸੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਯੌਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਯੌਰਕ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 5 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਨ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿਖੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਿਲਵਰਸਿਟੀ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸਿਨੇਮਾ, ਸਿਨੇਪਲੈਕਸ ਸਿਨੇਮਾ, ਸਕਾਰਬਰੋ ਅਤੇ ਵੈਨ ਬੀਏਟਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ। ਯੌਰਕ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਯੌਰਕ ਵਿੱਚ ਹਾਈਵੇ ਅ 7 ਅਤੇ ਹਾਈਵੇ ਅ 400 ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਬੀਏਟਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਦੇ 10% ਤੋਂ ਵੱਧ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ
ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕਿਉਂਬਿਕ - ਕਿਉਂਬਿਕ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 600,000 ਜਨਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸੁਧੇ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੁਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 420,000 ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗਠਜੋੜ, ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਨੌਕੀਰੀ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੁਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਵਾਕਾਆਊਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਉਂਬਿਕ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਸੁਧੇ ਦੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 4.8 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਫੈਕੋਇਸ਼ ਲੋਗਲਟ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਉਡਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿਗੜ ਰਹੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ। ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਗੱਠਜੋੜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੰਟ ਕਿਉਣ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਰਕਰ 31 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨ ਮੇਂਦੇ ਹਨ।

**ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ
ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਬਿਆਨ**

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਖੀ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਿਹਗਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁਖੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ @ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਦੇਜ਼ਸੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੀਬੀਐਸ ਨਿਊਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਵਿਸ ਇੰਟੈਲੈਜੈਂਸ ਸਰਵਿਸ (ਸੀਐਸਆਈਐਸ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਵਿਡ ਵਿਗਨੇਲਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਸ਼ਲੀਅਤ ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਉਦੋਂ ਮਿਲੇ, ਜਦੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਟਕਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਹੁਣ ਜਨਤਕ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿਗਨੇਲਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਛਾਲ ਦੀ ਵਾਡੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੋੜੀਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹੇ ਇੱਕ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਨਿੱਝਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਵਿਗਨੇਲਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਯੂ.ਐਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਸੀਂ ਇੱਕ ਖੁਫੀਆ ਸੇਵਾ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਪ੍ਰੁੱਛੇ ਜਾਣ @ਤੇ ਕਿ ਸੀਐਸਆਈਐਸ ਅਤੇ ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਨੇ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਵਿਗਨੇਲਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ CSIS ਦੀ ਸ਼ਸ਼ਲੀਅਤ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਗਨੇਲਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਧਰਤੀ @ਤੇ ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਮਕਰ 'ਚ 'ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ': ਕੇਸ ਕਤਲ ਕੀਤੇ,
ਸਿੱਖੀ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਕਹਾਣੀ

ਅੰਨੀਮੇਸ਼ਨ ਸ਼ੈਰਟ ਫਿਲਮ 'ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ' ਅੰਸਕਰ 2024 ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸਹਿ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਪ੍ਰੋਡਕਿਊਸਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਿਆਨ ਵੇਸਤਰਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 1984 ਦਾ ਦੌਰੇ ਹੋਣਾ ਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ 9/11 ਦੇ ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੈਫ਼ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਖ ਕੈਪਟਨ ਅਮੈਰਿਕਾ ਬਣਕੇ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ 2019 ਦਰਮਿਆਨ 'ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਢ ਬੱਛਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਖਾਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਆਸਕਰ 2024 ਲਈ ਅੰਨੀਮੇਸ਼ਨ ਸ਼ੈਰਟ ਫਿਲਮ ਕੈਰੋਗਾਲੀ ਲਈ 'ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ' ਫਿਲਮ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਸਣੇ ਇਸ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਕੌਣ ਹਨ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੋਏ
ਅਤੇ ਹੁਣ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਇਲਸਟ੍ਰੇਟਰ, ਲੇਖਕ,
ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ
ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 12ਵੀਂ ਦੀ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੇ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੜ
ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਤਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ
ਭਾਰਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਤੇ ਦਾਦਕੇ
ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਪਿਤਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਫ਼ਾਰਤਥਾਨੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੱਕ
ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ
ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਕਲਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ

9/11 ਦੇ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੰਖਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਠਾਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਇੱਕ ਕਾਰਟੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰਟਨਿਸਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਇੱਕ ਕਾਰਟੂਨ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਟੂਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਈ ਜਾਂ ਦਾੜੀ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ (ਹਮਲਾ) ਨਹੀਂ

ਰ ਕਰਦੇ” “ਇਸ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਕਾਰਟੂਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਉਨ੍ਹੇ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।” ਵਿਸ਼ਵਜ਼ੀਤ ਸਿੱਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਟੂਨ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਬੁਦ ਕਾਰਟੂਨਸਟ ਬਣਨ ਵੱਲ ਤਹਈਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਟੂਨ ਬਣਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮਹਾਰੋਂ ਵਿਸ਼ਵਜ਼ੀਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਰਟੂਨ ਬਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਜ਼ੀਤ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਰਟੂਨ ਰਾਹੀਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ।

ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕ ਪਿਆ, ਬੱਧ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੈਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕ ਪਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।”
 ‘ਅਗਸਤ 2001 ਚੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਧਾਰਿਆ’ ਤੇ ਸਤੰਬਰ ਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਹਮਲਾ’

ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿਆਂ ਨੂੰ 10 ਮਾਲੀ ਸਿਰਗ ਸਿਰਾ ਸੂਰ੍ਯ ਧਾਰਨਾ
ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਮੈਂ ਅਗਸਤ 2001 ਵਿੱਚ ਵਰਲਡ
ਟ੍ਰੈਫ਼ ਸਿੱਟਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਸਤਾਰ
ਸਜਾਈ ਸੀ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰ੍ਹਿਆ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ।”⁹ 9/11 ਦਾ
ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ
ਦਾੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਰ ਕਰਕੇ ਫੜ੍ਹੇ ਗਏ। ਕਈਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ,
ਅਸੀਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਘਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।¹⁰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਣੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ
ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਇਸ
ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ
ਹਨ, “ਸਾਡੇ ਹਾਣੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਬਗਾਨਾ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ

ਮੁਖਾਤਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਅੜ੍ਹਦਾ ਆਵਿਚਾਰ ਉਤੇ ਦਿੜ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਾਲ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਪਾਂਧੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਫੋਟੋਸ਼ੂਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ।” ਵਿਸ਼ਵਿਤੀ ਨੇ ਜੁਨ 2013 ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮੈਰਿਂਡ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ

ਨਿਕਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੋਰ
ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿ
ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਦੱਸੇ ਹਨ, “ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋ
ਤੰਗ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਕਿਉਂ ਪਹਿਨੇ ਹਨ ?
ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੈਪਟਨ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੀ ਡਰੈਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ
ਜਿਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ।” ਉਸ ਦਿਨ ਬਗਾਨਿਆ
ਮੈਨੂੰ ਜੱਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਿਚਵਾਈਆਂ, ਕੋਈ ਵਿਆ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸ਼
ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਹਿਚਵਾਓ।” ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸੇ ਹੋ
“ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸਾਹ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ
ਸੁਪਰਹੀਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਟਾਰ ਹਾਂ। ਬੱਸ ਇਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਡੀਆਂ
ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਤਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕੀਜ਼ ਲੈਂਦਾ
ਹੈ।” ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੈਪਟਨ
ਸਿੱਖ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਸੱਦੇ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਆਓ, ਕੰਪਨੀ
ਵਿੱਚ ਆਓ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਾ। ਇਸ ਮਹੱਤਵੇਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ
ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰੂਟਨ ਤੇ ਕਲਾ ਵੱਲ
ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।
‘ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ’ ਫਿਲਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ

ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਕਹਾਣੀ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਰਿਹਾਂ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਉਹ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ, ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਣੇ ਮਾੜੇ ਵੱਤੀਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਗੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੰਗਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਿਆਨ ਵੇਸਤਰਾ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ 'ਰੈਡ, ਵ੍ਹਾਈਟ ਐਂਡ ਬੀਅਰਡ' ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। 'ਰੈਡ, ਵ੍ਹਾਈਟ ਐਂਡ ਬੀਅਰਡ' ਫਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਰਿਆਨ ਇਹ ਦਿਖਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਕੈਪਟਨ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਤੀਰਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੁੜ ਮਾੜਾ ਵਤੀਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਰਿਆਨ ਨੇ 2018-19 ਦਰਮਿਆਨ ਸਿੰਖਾਂ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਇਗਾਦੇ ਨਾਲ 'ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਗੱਖਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਿਯੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।' ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ' ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਾਲ ਲਗਾਏ, ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ।"

‘ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਿੱਖ’ - ’84 ਤੇ 9/11 ਦਾ ਹਮਲਾ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ

ਤਕਰਬੀਨ 10 ਮਿਟਾਂ ਦੀ ਇਸ ਐਨੀਮੋਸ਼ਨ ਸੌਰਟ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਏ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਮਹਿਜ਼ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੀ 1984 ਦਾ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵੀ ਭੀੜ ਆਈ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੱਚ ਗਏ। ਪਰ ਉਸ ਘੁੱਲਘਾਰੇ-ਕਤਲੇਆਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।” ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਅਪਣੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਾਲ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 11 ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੈਡ ਸੈਂਟਰ ਉੱਤੇ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਓਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਦੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੀ ਦਿੱਖ ਅਮਰੀਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 9/11 ਦੇ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਕਹਿੰਦਾ, ਕੋਈ ਗਾਲੂਂ ਕੱਢਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਤਾਅਨੇ ਮਹਿਨੇ ਮਾਰਦਾ ਸੀ।

ਕਾਲਜ ਦੰਰਾਨ ਤਾਅਨੇ ਤੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਨਾ

ਮਹਿਜ਼ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ
 ਭਾਰਤ ਜਾਣਾ ਤੇ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਗਰੋਂ '84 ਦੇ ਦੌਰ
 ਦੌਰਾਨ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁੜ ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਤਨਾ
 ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ
 ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਕਾਰਨ
 ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਦੱਸਦੇ
 ਹਨ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਗਾਨੇ
 ਲੋਕ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ‘ਤੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾ’ ਜਾਂ ਮੇਰੇ
 ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਸਨ, ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਸਨ।” “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ
 ਅਜੀਬ ਲੰਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹਾਂ ਅਤੇ
 ਤੁਸੀਂ ਸੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ।” “ਇਹੀ ਕੁਝ ਕਾਲਜ
 ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ
 ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦੇ
 ਸੀ, ਕਾਲਜ ਤੇ ਫਿਰ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਾੜਾ
 ਵਤੀਰਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।” ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ
 ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣਾ ਸੁਰੂਪ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਸੈਚਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦ ਹੀ
 ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰ ਲਈ। ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ
 ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ-ਜੁਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ
 ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਮੈਂ ਸੇਚ ਲਿਆ ਸੀ
 ਕਿ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਰੁਕਣਾ
 ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੇ ਕਹਿਣ ਇਹ ਕੌਣ
 ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।”

ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਫੈਸਲਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੱਜ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਸ਼ਟਿਸ ਡੀਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰੂੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਟ੍ਰੈਂਟ ਅੰਗ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ ਇੱਕ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੀਡ ਜਸ਼ਟਿਸ ਡੀਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰੂੜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਧਾਰਾ 370 ਅਸਥਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ 21 ਵਿੱਚ ਮਨ ਚਾਹੀ ਸੋਧ/ਫੇਰਬਦਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਮਨ ਚਾਹੀ ਸੋਧ/ਫੇਰਬਦਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੁਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 370(3) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸੁਵਿਧਾਨ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਗਸਤ 2019 ਵਿੱਚ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੁਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਉਮੰਗ ਪੋਦਾਰ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੈ ਧਾਰਾ 370 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਹਰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:-

ਧਾਰਾ 370 ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ?

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਸਾਲ 2019 ਦੇ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 5 ਤੰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸੁਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਫੜ ਲਏ ਗਏ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਚੱਪੇ-ਚੱਪੇ ਉਪਰ ਭਾਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਤਾਜਿਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 2 ਜੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚਾਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ 4 ਜੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਰਗੀ 2021 ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਕੋਈ ਦਰਜਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਅਗਸਤ 2019 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ। ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ 23 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ, ਵਕੀਲ, ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਲਾਹੌਰੇਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੱਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਸਤਮਾਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜੁਝੂਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ

ਧਾਰਾ 370 ਕੀ ?

ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਹ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜੋ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੰਦੇਬਸਤ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਵਜੂਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਧਾਰਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਭਾਰਤ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਘ ਹੈ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 370 ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਲਹਿਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਢੇਰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਢੇਰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਢੇਰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਢੇਰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 370 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾ

ଭାରତୀୟ ମୋହନୀ ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ

ਸ਼੍ਰਦਾਦਾਂ ਦਾ ਸਿਖਰ ਦੰਬੰਬਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਫਤਾ

ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਦਸੰਬਰ ਢੜ੍ਹਦੇ ਹੀ
ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ੋਰਾਂ ਸ਼ੋਰਾਂ
ਨਾਲ ਬੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਾਈ
ਮੱਤ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ
ਸਵਾਰਨਾ ਸਿਗਾਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਜ਼ੇ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ
ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਟੋਰ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ
ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ
'ਸੇਲ' ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ
ਵਿਚ ਖੂਬ ਖਰੀਦੇ ਫਰੋਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ
ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਵਾਸੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਦੇਖਾ ਦੇਖਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਲੰਧਰੀ
ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਤਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੇਨਿਆ ਸੀ।

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗਿਫਟ ਅਦਾਨ
 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਸ਼ ਖੋਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਬਾਪ ਜਾਂ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੀ 'ਚੁਆਸ਼' ਦੇ ਤੌਹਫਿਆਂ ਬਾਰੇ
 ਅਗਾਊਂ ਹੀ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਿਆਂ
 ਹਮਸਾਇਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿਚ
 ਸੂਲੀਅਤ ਕਰਨੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੈ।
 ਲੇਕਿਨ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ
 ਪਿੱਠ ਦੇ ਕੇ ਬਿਗਾਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ
 ਨੱਚਣਾ ਤਾਂ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਪਿਉ ਕਹਿਣ ਦੇ
 ਬਤਾਬਰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਕੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਮਹੀਨੇ
ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਹੀਦ, ਹਜ਼ਰਤ
ਬ੍ਰਿਸਾ ਦਾ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਉਥੋਂ ਸੰਪਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਨਦੇ ਮਾਝੀਆ
ਆਉਆਪਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸਵਾਲ
ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ।

ਪੁਸ਼ ਦੱਸਾਵ ਦੇ ਪਾਹਲ ਉਡੇ, ਪਲਾਂ
ਪੰਬ ਸਾਜਣਾ ਹਰੇ ਦਸ ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਨਾਲ ਕੀ ਗੁਜਰੀ ਸੀ ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ
ਇਸਾਈ ਅਤ ਦੇ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਪਾਦਰੀ ਸੀ ਐਂਡ ਐਂਡ ਰਿਉਜ਼ ਦਾ 'ਗੁਰੂ ਕੇ
ਬਾਗ' ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਬਾਗ ਬੋਲਿਆ ਸੱਚ 'ਮੇਰੀ
ਕੈਮ ਇਕ ਸ਼ਰੀਦ ਈਸਾ' ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੀ
ਹੈ ਪਰ ਇਥੇ ਮੈਂ ਸੈਕੜੇ ਈਸਾ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਾਨੇ
ਬੰਧੂ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖੇ ਨੇ ! ਕਥਨ ਯਾਦ ਹੈ ? ਕੀ
ਸਾਨੂੰ ਸੰਨ 1705 ਈ. ਦਾ ਦਸੰਬਰ ਭੁੱਲ

ਗਆ ਹੈ ? ਜਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖੂਨੀ ਹਾਥ ਵਿਚ ਚਾਅਵਾਂ ਤੇ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਵਾਡੀ ਆਨਂਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਡੇ ਮਲਵਿਦਾ ਆਖੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਦੇਨਾਂ ਵਿਚ ਸਰਸਾ ਕੰਢੇ ਖਾਲਸਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਛਾਡਿਆ, ਸਰਹਿੰਦ ਅਤੇ ਚਮਕੌਰ ਮੁਨੀ ਸਾਕੇ ਹੋਏ। ਬਿਨਾ ਬਾਜ਼, ਬਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਟੱਤ ਜੱਖ ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿੱਘ ਨਾਲ ਆਫ਼ੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਣੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਮੁਗੀਦਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਸਨੋਹੜਾ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਰੇਖਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਭਾਣਾ ਕਿਉਂ ਵਰਤਿਆ
ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਕਮ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਲਸੇ ਦੇ ਖੁਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਕਿਉਂ
ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਕਿੜੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਸਾਡੇ
ਜੰਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਆਨੰਦ
ਸਾਹਿਬ ਖਾਲੀ ਕਰਾਇਆ ? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਸੀ ? ਪਾਸੀ,
ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਡੇ
ਬਸੰਤੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੋਹਰ
ਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧੂੜ ਮਸਤਿਕ
ਗਾਉਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕੁਝਲਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਉ ਆਪਾਂ ਇਸ ਦੰਸ਼ਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਵੇਂਚ ਉਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲੱਗੇ ਹੋਣੇ ਵਿਖੇ ਇਹ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੀ
ਬੰਬੀਆਂ ਰਸਮਾਂ, ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ
ਤੇ ਆਗਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਜਨ
ਪਹਿਣਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪ੍ਰ
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਬਿਪਰਵਾਦ ਦੀ
ਗ੍ਰਾਸੈਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ
ਨਾਗਰਾਪਣ ਕੰਢੇ ਵਾਂਗ ਰੜਕਣ ਲ
ਪੇਖਾ। ਇਸ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੰਧ
ਵੱਹੁਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਸੁ

ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ
ਸਮੇਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ
ਤਪੇ ਰਾਹੀਂ, ਕਦੇ ਮਰਵਾਹੇ ਖੱਡਰਾਂ
ਕਦੇ ਬੀਰਲਾ ਜਾਂ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ੍ਰ
ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ
ਲਾਇਆ ਬਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ
ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਰਲਿਆ ਦਹੀਂ ਖੁਆਉਰ
‘ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਸੱਪ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ
ਨੀਚ ਹਰਕਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਏ
‘ਦੁਸ਼ਟ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੂਆ ਹੋਇ ਕੇ
ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਗਾਲ
ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਅੱਠਵੇਂ
ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਾਣ ਕੇ
ਵੱਲੋਂ ਤੀਜਾਂ ਦੇ ਅਤਥ ਪੱਥੇ ਗਾਏ

? ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਨਕਲਾਪਨ ਦੀ ਪਿੱਠਾਂ 'ਤੇ ਬਿਪਰਵਾਦ ਰੂਪੀ ਵਾਡੇ ਕਰਦੇ ਢੰਗ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਟਲਿਆ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ 52 ਰਾਜਾਂ ਵੀ ਛੁਡਾ ਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆਏ। ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਹੀ ਕੱਢਾ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣ ਕੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਿਜਾਸ ਦਾ ਸਿਤਾ ਬਤਾ ਕੌਂਡਾ

ਕਿ ਐਨਾ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,
ਬਿਪਰਵਾਦ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜ
ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਾ ਸਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ
ਤਿਨਾ। ਮਾਲਚਾ ਸਾਡਾ ਵਾਖੀ

ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਲੰਘੀ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਦੋ ਕੁ
ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ
ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰਾ ਖੇਡਦਿਆਂ, ਆਸ਼ਾ
ਅਤੇ ਬਲੀਆ ਚੰਦ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ
ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਉ ਲਸਕ
ਆ ਲਲਕਾਰਿਆ। ਇਸ ਝੜਪ
ਬਲੀਆ ਚੰਦ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ
ਚੰਦ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ
ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਡੈ

ਸਮੇਂ
ਕਦੇ
ਗਾਹੀਂ,
ਲ ਨੇ
ਚਾਢਾ
ਹਿਬ
ਉਨ੍ਹਾਂ
ਪੀਆਂ
ਪਾਂ
ਲ ॥
ਦੀ
ਗਰੂ
ਨੂੰ
ਡਿਤ
ਹਿਨ

ਐੰਗਜ਼ੋਬ ਪਾਸ ਜਾ ਫਰਿਆ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ.
ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ
ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵੇਲੇ ਫਿ
ਪੱਤਰੁ ਐੰਗਜ਼ੋਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ
ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਇਥਾਰਤ ਲਿ
ਇਨ੍ਹਾਂ (ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ) ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਖਾਲਸ
ਸਾਰੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦੇ ਗੇ ਤੇ ਪਾਂ
ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ.. ਗੁਰੂ ਵੇਂ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਟੇ
ਆਪਣੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਜਿਸ ਦੇ
(ਗੁਰੂ) ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭਾਰੀ
ਨਾਲ ਲੜੀਏ। ਅਸੀਂ ਅਜਿ

ਤੱਤ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਨਮੋਜ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਵਾਲੇ ਉਹ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਹਥਿਆਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਲਾਮਤ, ਅਸੀਂ 'ਫਰਮਾ' ਬਰਦਾਰ ਪਰਜਾ ਆਨੰਦਪਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ.. ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਧਾਵਾ ਬੋਲਣ ਦੇ ਅਨੇਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਤੌਰ 'ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੱਤਰਾਂ

ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਕਾ
ਘਰ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਏ ਸਨ
ਮੁਗਲ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਤਾਕ
ਜਾ ਮਰਾ ਮੌਜ ਪਿਟਾਓਂ ਸ

ਉਹੀਨੇ ਸੰਗਲ ਚੰਦ ਹਾੜੀ ਸਮੇਤ ਵਿਚ ਪਾਲਮ ਆਦ ਏਸ਼ਨ, ਗਜੇ ਕੁਰਮ ਕਮਾਉਣ ਲੱਗ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿਫ਼ਰ ਬਿਪਰਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਰ ਇਬਰਾਤਨਾਮਾ ਦਾ ਕਰਤਾ ਮੁਲਾਹੌਰੀ, ‘ਇਸਹਾਬ ਏ ਰਾਮ ਮਤਲਬ ਪ੍ਰਸਤ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਸੰਨ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ 25 ਜੂਨ ਸੰਨ 10, ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿ

ਹੋਇਆ ਗਤ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਜ਼ਾ 'ਮੰਗ ਆਗਾ, ਉਸ ਹੋਈ ਸੀ। ੫੫) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿਥ, ਸਾਡੇ ਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬੰਦ ਸਿੰਘ ਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਰੁਧ ਉਸ ਭਾਵ ਹੈ, ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਨੇ ਆਨੰਦ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਲਾ ਤਾਂਗਾਗੜ੍ਹ ਕੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਭਾਈ ਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਮਸਤ ਹਾਥੀ ਦਾ ਮੱਬਾਦ ਦੇ ਹਾਥੀ ਭਾਈ ਉਦੇ ਕੇ ਸੱਗੀ ਚੰਦ ਜਸਵਾਲੀ ਕੇ ਆਨੰਦਗੜ ਕਿਲੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਵਿਚ ਹੋਏ ਮਰਚੇ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਮਹਤਤਿ ਸਾਨ੍ਹ ਕੋਪਾ ਤੱਤ

ਉਹ ਬੜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਤੰਜੀ ਅਤੇ
ਹੈ, ਮੁਗਲ
ਛ ਲਈ।
ਆਪ ਦੀ
ਉਸ ਨੂੰ
ਲਈ ਆਪ
ਦੇ ਇਗਾਦੇ
।
ਗੁਰੂ ਜੀ
ਬਾਖਮਣ

ਮੈਰ, ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਦੇ ਜਾ-ਧਨੁ ਕੁਝ ਸਾਂਧੇ
ਹੋਏ ਸਨ। ਕੇ ਦੇਖਣ ਵੱਲ ਗਏ ਹੋ
ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਉਥੇ
ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ
ਨਦ ਕਾਸਮ ਉਗ ਗਲਿਆ। ਐਸੀ
ਜੱਭ ਭਾਵ ਉਕਸਾਹਟਾਂ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ
ਹੈ। ਈਨ੍ਹੀਂ ਮੁਗਲ ਤੇ ਪਹਾਂ
ਇਕ ਸਾਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਆਨਦੰਦਪੁਰ
100 ਵਾਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਲਗਾਂ
ਤੀ ਵਾਲੀ ਘੇਰਾ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਇਹ ਗੁ

ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ
 ਨੂੰ ਸ਼ਨੇਹੇ ਭੇਜਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਚਲੋ
 ਜਾਓ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗੇ।
 ?ਲੜਾਈ ਲੜਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਧ
 ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਗਏ। ਕਿਲੇ ਅੰਦਰ ਰਸਦ
 ਪਾਣੀ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਧਰ
 ਪਹਾੜੀ ਗਜੇ ਆਏ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਬਣਾ
 ਕੇ, ਬਾਲੇ ਵਿਚ ਗੀਤਾ ਰੱਖ ਕੇ, ਜਨੇਊੰ
 ਦੀ ਸੌਂਹ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੋਂ,
 ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਹਿਬ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ
 ਆਖਣ ਲੱਗੇ।
 ਆਖਰ 4 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ ਦਾ
 ਕਲਹਿਣਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਨੌਵੇਂ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਥਾਂ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦ ਕੇ
 ਵਸਾਈ ਨਗਰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਿਚੋਂ

ਕਾਜਾ ॥ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੁਖਸਤ ਹੋਣ
 ਵਿਚ ਅਜ਼ਮੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦੇ
 ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਵਿੱਤ ਸੀਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਵਾਲੇ
 ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨ, ਸੀਸ ਗੰਜ ਸਹਿਬ ਵਿਖੇ, ਗੁਰੂ
 ਬਸੀ ਪਠਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ
 ਵਾਲਾ ਇਕ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸੇਤ ਅਰਦਾਸਾ
 ਜੀ ਜ਼ਬਰੀ ਚੁੱਕੇ ਸੋਧਿਆ। ਨੀਲੇ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਅਸਵਾਰ ਨੇ
 ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਫਤਿਹ
 ਬੁਲਾਈ! ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਦਰਦਨਾਕ
 ਦਿਸ਼, ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
 ਕਲਾਸਵਾਲੀਏ ਨੇ 'ਦਸਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼'
 ਗੰਭੀਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਣਾਮਬੰਦੀ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਚਿਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
 ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਨਗਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ
 ਰਾਜਾ ਅਜਸ਼ੇਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਫਲਾ ਅਣਾਣ ਮੰਜਲਾਂ
 ਪ੍ਰਾਂ ਕੇ ਸ਼ਾਕ ਸੈਂਕ ਗਾਂਧੀ ਰਾਏ ਪੈਕ ਸੁੱਗਾ ਰਾਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਈ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯਤਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਰੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਪਿਛਾਂ ਹੋਣੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਵੱਲ ਭੌਂ ਕੇ ਤੱਕਣ ਲੱਗੇ।
 ਪਾਂ ਪਾਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਖਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਮਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਵਸਤੂ ਰਹਿ ਗਈ ਏ ? ਪਾਂ ਹਿਬ ਦੁਆਲੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਨਾ ਰਾਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ, ਸਤਿਗੁਰ ਪਿੱਛੇ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਪੈਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ

ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਦੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਫ਼ਹਦ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਜਾਦ ਗੁੱਲ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਪੀ.ਐਸ.ਏ. (ਪਬਲਿਕ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਐਕਟ) ਤਹਿਤ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਉੱਪਰ ਜੋ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਹ ਸਖ਼ਤ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਹੈ ਅਧੂਰਾ ਸੱਚਾ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ, ਫੌਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਗਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ/ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਡੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਗੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੈ; ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਨੂੰ 'ਲਾਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਕਿਹਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ 'ਦਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲਾ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗਾਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ-2000 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪੋਰਟਲ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੋਰਟਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਮੀਡੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਪ੍ਰਾਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਅਗਸਤ 2019 'ਚ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਸੱਚੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਭਗਵਾ ਹੁਕੂਮਤ ਹੇਠ ਇਹ ਵਰਤਾਰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਜਿਥੋਂ ਪੈਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 2022 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 11 ਰੈਂਕ ਹੋਰ ਘਰਕੇ 180 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 161 ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਫਿਗੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਜਾਦ ਗੁੱਲ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਲ੍ਹ ਬੰਦ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ 9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮਿਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਟੇਟ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹਤਿਆਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2022 'ਚ ਇਸੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਤਹਿਤ ਇਹਤਿਆਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ, ਮੁਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ. ਛੇੜਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੀਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪਰੈਲ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਤੀ ਨੂੰ ਡਾਂਟਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਖੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ

ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਰਹਿਤ ਹਨ; ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਅੰਦਰਾਂਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਹੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਭਾਗਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਹੋਣ ਹੈ ਉੱਥੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਡੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ ਹੀ ਰਾਜਕੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਾਥੇ ਹੋਣ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਐਨਾ ਜੋ ਬਾਰੇ ਭਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਸਿੰਡ ਸੁਲਤਾਨ ਅਗਸਤ 2018 ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਤਨਾਂ ਮਹਿਰਾਜ ਮਾਰਚ 2023 ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਉੱਘੀ ਵੱਟੋ ਜਰਨਲਿਸਟ ਮਸਰਤ ਜਾਹਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰੈਲ 2020 ਤੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੈ। ਨਿਧਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਗੱਛ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਖੱਜਲਖਾਰੀ, 2022 'ਚ ਅੱਡ.ਆਈ.ਆਰ. ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਵੰਬਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਗੱਛ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਖੱਜਲਖਾਰੀ, 2011 'ਚ ਛਾਪਿਆ ਲੇਖ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਉਸ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮੇਂ ਬੈਸੂ ਮਾਰ ਹੋਣ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਫ਼ਹਦ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਜਾਦ ਗੁੱਲ

ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਗ੍ਰਾਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇਵੀਆਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ' ਨਾਂ ਦੇ 'ਦੇਸ਼ਯੋਗੀ' ਅਤੇ 'ਅਤਿਅੰਤ ਭੜਕਾਉਂ' ਲੇਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਹ ਲੇਖ ਛਪਣ ਤੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਪਰੈਲ 2022 'ਚ ਅੱਡ.ਆਈ.ਆਰ. ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਵੰਬਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੱਮੱਗਰੀ' ਘੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਭੰਡ ਕੇ ਚੁਪ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਫ਼ਹਦ ਸ਼ਾਹ 'ਚ ਦਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲਾ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੰਜ ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਗ੍ਰਾਹਤਾਰ ਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੇ ਇਕ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਥਿਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਨ ਐਕਟ (ਐੱਡ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.) ਦੇ ਸੈਕਿਸ਼ਨ 35 (ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਫੰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ) ਅਤੇ ਸੈਕਿਸ਼ਨ 39 (ਕੰਪਨੀਆਂ ਉੱਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼) ਦਾ ਮੁਕਕਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿੱਤਾਂ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਹੋਰ ਆਉਣ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਦੀ ਰੀਹਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹਤਿਆਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2022 'ਚ ਇਸੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਤਹਿਤ ਇਹਤਿਆਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ, ਮੁਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂ.ਪੀ. ਛੇੜਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੀਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪਰੈਲ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਤੀ ਨੂੰ ਡਾਂਟਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨ

ਹਫਤਾਵਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

ਜੋਗ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੋ

ਜੀ. ਐਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸਜਾਨ ਨਾਗ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਹਾਲ
(ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਰਾਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਸਮੁੱਚੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੱਝ ਕੇ ਪਿਆਰ ਕਰੋ

ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਝਵਾਨ ਕਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜੀਵ ਹੈ ਮਨੁੱਖ। ਇਹ ਸੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੌਰ ਨੇ ਤੁਰ੍ਕੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੁੱਝ ਨਿਯਮ ਵੀ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 10 ਦਸੰਬਰ 1948 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਕੋਈ ਉਚੀ ਜਾਂ ਨੀਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੰਤ੍ਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੁਲਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਇਲਾਕਾ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸਾ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਭਾਵ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਸੱਭ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਵਧੀਆ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੌਚ ਹੈ। ਪਰ ਅਡੋਸੋਸ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਢੰਡੇਰਾ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲੋਂ ਹੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਿਲੇਅਮ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚੌਗੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਘਾਣ ਲਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ, ਫਿਰ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੌਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਭਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਆਢੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡਾਂ ਵੱਡਾਂ, ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਜੋ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਆਧਾਰੇ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਦੰਤ ਕਾਰਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਭਾਂ ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਆਢੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡਾਂ ਵੱਡਾਂ, ਕਰ ਕੇ ਮੀਡੀਏਟ ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਪਰਉਪਕਾਰੀਆ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਆਹਲਣੇ ਉਜਾਝੇ ਕਿਸ ਨੇ ਹਨ? ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰ ਘੋਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿ ਹਰ ਬੁਗਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਮਾੜੀ ਕਿਹੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬੁਗਾਈ ਕਿ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜਹਿਰੀਲਾ ਕਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤਾਂ ਜੰਗੀ ਰਾਜ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਜੰਗੀ ਰਾਜ ਵੀ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀਉਣੇ ਜਿੰਨਾ ਮਾੜਾ ਕਹੇ ਵੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਸੋਝੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੋਝੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਘਤਣ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੋਝੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੋਝੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਭਲੇ ਲਈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਹੱਕ ਮਾਰ ਕੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਮਿਲ ਜਾਣ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਹੱਕ ਮਾਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰੇਗਾ। ਇਹੀ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਲਪ ਦੀ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਸੁੱਖਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵੂੰਖਾਂ ਦੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਵਰਤ ਹੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ : - ਕਬੀਰ ਮਨ ਜਾਨੈ ਸਭ ਬਾਤ ਜਾਨਤ ਹੀ ਅਉਗਨ ਕਰੈ ॥ ਕਾਰੇ ਕੀ ਕੁਸਲਾਤ ਹਾਥ ਦੀਪੁ ਕੂਈ ਪਰੈ ॥ 1216 ॥ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਨਾ ੧੩੭੬) ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਬਣਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਡਰਮੇਜ਼ਾਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਲਵੇ, ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਭਲਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪ ਹੀ ਪਹਿਗਾ ਦੇ ਲਵੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਨਵਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਜਰਬੇ ਕਰਕੇ ਬਣਾਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤੇ, ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਘੱਟੀਆ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਘਾਣ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਯਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈਆਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਿਲੇਅਮ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਅਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਠੱਗੀਆਂ ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਚੌਗੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹੇ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਫਰਤਾਂ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਕਤਿਲੇਅਮ ਨਾ ਕ

अब क्या लोकस चुनाव में भी मोदी जीत की गारंटी बनेंगे

- सुरेश हिंदूस्थानी

चार राज्यों के विधानसभा चुनावों के परिणाम के बाद तस्वीर उभरी है, उससे एक बात फिर साबित हो गई है कि प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी वास्तव में जीत की गारंटी बन गए हैं। उत्तरभारत के तीन बड़े राज्यों के चुनाव प्रचार और अन्य प्रचार माध्यमों का अध्ययन किया जाए तो यह स्पष्ट परिलक्षित हो जाता है कि इन राज्यों में भारतीय जनता पार्टी ने किसी भी प्रादेशिक नेता को मुख्यमंत्री के रूप में प्रचारित नहीं किया, केवल प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी के चेहरे को सामने रखकर ही भाजपा चुनावी मैदान में उत्तरी आज पूरे देश में मोदी भाजपा के एक मात्र ऐसे चेहरे हैं, जिनसे मतदाताओं की सीधा जुड़ाव हो जाता है। वे अपनी सरकार के माध्यम से धरातल से जुड़ते हैं। इन चुनावों में सबसे बड़ा तथ्य यही है कि मध्यप्रदेश, राजस्थान और छत्तीसगढ़ में कांग्रेस के पास प्रचार करने वाले नेताओं की बेहद कमी थी। भले ही कांग्रेस इस बात का दावा करती दिखाई दी कि वह फिर से सरकार बना रही है, लेकिन परिणामों के बाद कांग्रेस के बादे और दावों की हवा निकल गई। आज जनता ने भारतीय जनता पार्टी पर जिस प्रकार से विश्वास जताया है, वह 2024 के लोकसभा चुनावों की राह को आसान करने वाला ही होगा। कांग्रेस ने इन चुनावों में राहुल गांधी और प्रियंका गांधी को एक नायक की तरह फिर से स्थापित करने का प्रयास किया, लेकिन हर बार की तरह इस बार भी उनके यह प्रयास सकारात्मक परिणाम नहीं दे सके। कांग्रेस का यह प्रयास शायद इसलिए भी था, क्योंकि कांग्रेस राहुल गांधी के लोकसभा के चुनावों में प्रधानमंत्री के पद के लिए प्रस्तुत

करने का सपना देख रही थी। इसी के साथ विपक्षी दलों के गठबंधन में कांग्रेस के नेता प्रमुख दल की हैसियत बनाना चाहती थी। चुनावों के बाद कांग्रेस की पराजय ने एक बार फिर से गठबंधन के बीच दरार पैदा होने की स्थितियां निर्मित कर दी हैं। इसके पीछे का एक मात्र कारण यही कहा जा सकता है कि कांग्रेस के नेता आज भी अपनी गलतियों पर चिंतन नहीं कर रहे हैं, जबकि सत्य यही है कि पिछले दस सालों में कांग्रेस ने कोई उल्लेखनीय प्रगति नहीं की।

मध्यप्रदेश, राजस्थान और छत्तीसगढ़ में भाजपा की विजय और कांग्रेस की पराजय के कई निहितार्थ हो सकते हैं। जिसमें सबसे पहले तो यही कहा जा सकता है कि कांग्रेस सनातन के विरोधियों के साथ कंधे से कंधा मिलाकर खड़ी होती दिखाई दी। वर्तमान में जब भारत में देश भाव की प्रधानता विस्तारित होती जा रही है, तब स्वाभाविक रूप से यह भी कहा जा सकता है कि अब देश के विरोध को जनता किसी भी रूप में स्वीकार करने वाली नहीं है। यह सही है कि जो सनातन को मिटाने का प्रयास करेगा, वह निश्चित ही आत्मघाती कदम कहा जाएगा। यहां विचारणीय तथ्य यह भी है कि जो भारत को मजबूत बनाने की राजनीति करेगा, उसे सनातन से जुड़ना ही होगा। जो मोहब्बत की भाषा बोलकर चुनाव लड़ेगा, उसे हिंदुत्व से तालमेल रखना ही होगा। सनातन का विरोध करने वाली राजनीति के आधार पर देश भाव का प्रकटीकरण नहीं हो सकता। आज कांग्रेस की राजनीति का मुख्य सूत्र फूट डालो और राज करो जैसा ही लगने लगा है। कांग्रेस को चाहिए कि वह भारत की राजनीति करने का प्रयास

करे, वामपंथ विचार की राजनीति नहीं। यहां वामपंथ की चर्चा इसलिए भी जरूरी है कि चुनाव हारने के बाद कांग्रेस के एक बड़े नेता आचार्य प्रमोद कृष्णम ने यह खुलकर स्वीकार किया कि वर्तमान में कांग्रेस के अंदर वामपंथ के विचार को धारण करने वाले नेता घुस आए हैं, जब तक इन नेताओं को बाहर नहीं किया जाएगा, तब तक कांग्रेस का भला नहीं होगा। इसके साथ ही वे कहते हैं कि यह कांग्रेस की हार नहीं, बल्कि वामपंथ की हार है। यह बात सही है कि आज वामपंथ देश से पूरी तरह से समाप्त हो गया है, लेकिन कांग्रेस उसे संजीवनी देती हुई दिखाई दे रही है। कांग्रेस अगर अपने स्वयं के सिद्धांतों पर राजनीति करे, तो वह अपने खोई विरासत को बचाए रख सकती है, लेकिन ऐसा लगता नहीं है। क्योंकि आज कांग्रेस अपनी भूल का प्रायश्चित्त करना ही नहीं चाहती पांच राज्यों के विधानसभा चुनावों के परिणाम को हालांकि भाजपा की अप्रत्याशित विजय के रूप में प्रस्तुत किया जा रहा है, लेकिन तेलंगाना में कांग्रेस ने बहुमत की सरकार बनाई है। हालांकि यह विजय प्रादेशिक नेताओं के राजनीतिक प्रभाव का परिणाम है। इसे केंद्रीय नेतृत्व की सफलता के रूप में प्रस्तुत नहीं किया जा सकता। क्योंकि केंद्रीय नेतृत्व की जनमानस में स्वीकार्यता होती तो मध्यप्रदेश, राजस्थान और छत्तीसगढ़ में इसका असर दिखाई देता। खैरउ अब कांग्रेस को आत्ममंथन करना चाहिए कि वह इस तरह से अपना जनाधार क्यों खो रही है। इसके पीछे का एक मात्र कारण यह भी माना जा सकता है कि आज उसके राष्ट्रीय अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खड़गे भले ही कांग्रेस के सर्वेसर्वा हैं, लेकिन कांग्रेस के नेता उन्हें इस रूप में आज भी स्वीकार

करने की मानसिकता नहीं बना सके हैं। कांग्रेस की पराजय का एक कारण यह भी माना जा सकता है कि कांग्रेस उन राजनीतिक दलों का सहाय लेने में भी संकोच नहीं कर रही, जो गाहे बगाहे सनातन को कठघरे में खड़ करने का कुत्सित प्रयास करते हैं। आज देश का दृश्य परिवर्तित हुआ है। मानसिकता में भी व्यापक परिवर्तन हुआ है। इसलिए राजनीति में जो सच है, वही कहना चाहिए। कांग्रेस को झूँट की राजनीति के सहरे नहीं चलना चाहिए। राहुल गांधी का झूँट कई बार प्रमाणित हो चुका है और कई बार माफी मांग चुके हैं।

आज देश की राजनीति का अध्ययन किया जाए तो यह स्वीकार करना ही चाहिए कि नेंद्र मोदी एक ऐसे प्रभावशाली नेता बन चुके हैं जिनको देश सुनता है। ऐसे में कांग्रेस को चाहिए कि वह अपनी राजनीति में केवल अपनी ही बात करे, जितनी मोदी की आलोचना होगी, मोदी का कद और बड़ा होता जाएगा। यह राजनीति की वास्तविकता है कि मोदी का प्रचार जितना भाजपा ने नहीं किया, उससे ज्यादा विपक्षी दलों ने कर दिया। कांग्रेस इसलिए भी कमजोर हो रही है कि उसके नेता आज भी यह मानने को तैयार नहीं हैं कि वह केंद्र की सत्ता से बाहर हो चुके हैं। कांग्रेस के नेताओं की भाषा में एक अहम झलकता है। मध्यप्रदेश और राजस्थान में कांग्रेस की पराजय का कारण भी दंभ की राजनीति है। इसलिए अब कांग्रेस के नेताओं को इस बात पर विचार करना चाहिए कि खोया हुआ वैभव कैसे वापस लाया जा सकता है। अगर ऐसा नहीं हो सका तो स्वाभाविक मोदी देश की एक बड़ी गारंटी बने रहेंगे।

बिना किसी भेदभाव के हर नागरिक के मानवाधिकारों की रक्षा हो

- रमेश सर्वाफथमोरा

मानव अधिकार वे मूल अधिकार हैं जो इस धरती पर प्रत्येक व्यक्ति के पास हैं। मानवाधिकार मौलिक अधिकार और स्वतंत्रता हैं। मानवाधिकारों में जीवन और स्वतंत्रता का अधिकार, गुलामी और यातना से मुक्ति, राय और अभिव्यक्ति की स्वतंत्रता, काम और शिक्षा का अधिकार और बहुत कुछ शामिल हैं। बिना किसी भेदभाव के हर कोई इन अधिकारों का हकदार है। भारत का स्वतंत्रता आंदोलन मानवाधिकारों के लिए प्रेरणा का एक बड़ा गीत रहा है। कुछ अधिकार ऐसे होते हैं जो व्यक्ति को जन्मजात मिलते हैं। उन अधिकारों का व्यक्ति के आयु, प्रजातीय मूल, निवास-स्थान, भाषा, धर्म पर कोई असर नहीं पड़ता। कहने में मानवाधिकार शब्द बहुत बड़ा है। क्योंकि मानवाधिकारों से हर व्यक्ति का हित जुड़ा होता है। आज के दौर में कोई भी मानव को उनके वास्तविक अधिकार नहीं देना चाहता है। राजनेता मानव अधिकार की बात तो जोरशोर से करते हैं। मगर जब अधिकार देने की बारी आती है तो पीछे खिसकने लगते हैं। राजनेताओं को पता है कि यदि लोगों को उनके अधिकार मिल गये तो तो उनकी नेतागिरी बन्द हो

जायेगी। हमारे देश के सर्विधान में मानव को बहुत सारे अधिकार दिये गये हैं। मगर उन पर अमल नहीं हो पाता है। मानव अधिकारों की रक्षा के लिये बनाये गये कानून महज कागजों में सिमट कर रह जाते हैं। संयुक्त राष्ट्र महासभा ने 10 दिसम्बर 1948 को विश्व मानवाधिकार घोषणा पत्र जारी कर प्रथम बार मानवाधिकार व मानव की बुनियादी मुक्ति पर घोषणा की थी। वर्ष 1950 में संयुक्त राष्ट्र ने हर वर्ष की 10 दिसम्बर को विश्व मानवाधिकार दिवस मनाना तय किया था। 73 वर्ष पहले पारित हुआ विश्व मानवाधिकार घोषणा पत्र एक मील का पत्थर हैं। जिसने समृद्धि, प्रतिष्ठा व शार्तिपूर्ण सह अस्तित्व के प्रति मानव की आकंक्षा प्रतिबिंबित की है। आज यही घोषणा पत्र संयुक्त राष्ट्र संघ का एक बुनियादी भाग है। 10 दिसंबर 2023 को दुनिया की सबसे महत्वपूर्ण वैश्विक प्रतिज्ञाओं में से एक मानव अधिकारों की सार्वभौम घोषणा की 75वीं वर्षगांठ भी है। इसीलिए इस बार 2023 में मानवाधिकार दिवस की थीम सभी के लिए स्वतंत्रता, समानता और न्याय है। इतिहास गवाह है की भारत ने कभी भी संस्कृति, धर्मज़ या अन्य कारकों के आधार पर दूसरों को अपने

अधीन करने की कोशिश नहीं की है। भारत एक ऐसा देश है जिसके मूल में मानवाधिकार की अवधारणा है। भारत के लोग मानवाधिकारों का सम्मान करते हैं और उनकी रक्षा करने का संकल्प भी लेते हैं। भारत विश्व स्तर पर आज भी मानवाधिकार का समर्थन करता रहा है। मानवाधिकार दिवस की नींव विश्व युद्ध की विभीषिका से झुलस रहे लोगों के दद्ज़ को समझ कर और उसको महसूस कर रखी गई थी। किसी भी इंसान की जिन्दगी, आजादी, बराबरी और सम्मान के अधिकार का नाम ही मानवाधिकार है। भारतीय संविधान इन अधिकारों की न सिफ़्र गारंटी देता है, बल्कि इसे तोड़ने वाले को अदालत सजा भी देती है।

भारत में 28 सितम्बर 1993 से मानव अधिकार कानून अमल में आया। 12 अक्टूबर 1993 में सरकार ने राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग का गठन किया। आयोग के कायञ्ज़ेरो में नागरिक और राजनीतिक के साथ आधिकारिक, सामाजिक और सांस्कृतिक अधिकार भी आते हैं। जैसे बाल मजदूरी, स्वास्थ्य, भोजन, बाल विवाह, महिला अधिकार, हिंसापत और मुठभेड़ में होने वाली मौत, अल्पसंख्यकों और अनुसूचित जाति

और जनजाति के अधिकार। पूरे विश्व में इस बात को अनुभव किया गया है और इसीलिए मानवीय मूल्यों की अवहेलना होने पर वे सक्रिय हो जाते हैं। इसके लिए हमारे संविधान में भी उल्लेख किया गया है। संविधान के अनुच्छेद 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 39, 43, 45 देश में मानवाधिकारों की रक्षा करने के सुनिश्चित हैं। देश के विशाल आकार व विविधता तथा सम्प्रभुता सम्बन्धमन्ड-निरपेक्ष, लोकतांत्रिक गणतंत्र के रूप में इसकी प्रतिष्ठा, तथा एक भूतपूवक औपनिवेशिक राष्ट्र के रूप में इसके इतिहास के परिणामस्वरूप भारत में मानवाधिकारों की परिस्थिति एक प्रकार से जटिल हो गई है। भारत का संविधान मौलिक अधिकार प्रदान करता है, जिसमें धमज़ की स्वतंत्रता भी अंतभूक्त है। संविधान की धाराओं में बोलने की आजादी के साथ-साथ कायज़पालिका और न्यायपालिका का विभाजन तथा देश के अन्दर एवं बाहर आने-जाने की भी आजादी दी गई है। भारतीय परिदृश्य में यह समझ पाना थोड़ा मुश्किल है कि क्या वाकई में मनुष्य के लिए चिन्हित किये गए मानवाधिकारों की साथज़क्ता है।

दिमाग को बनाना चाहते हैं हेल्दी व एकिटव तो अपनाएं ये पांच टिप्पणी

हमारे शरीर में मौजूद सभी अंग हमारे बदलाव कर इसे हेल्दी रख सकते हैं। लिए काफी अहम होते हैं। ब्रेन इन्हीं हमारा दिमाग हमारे शरीर का सबसे अंगों में से एक है जो हमारे पूरे शरीर महत्वपूर्ण अंग है, जो हमारे शरीर से को फंक्शन करने में मदद करता है। जुड़े सभी जरूरी कार्यों में अहम भूमिका हालांकि बदलती जीवनशैली कई तरीके निभाता है। खाने से लेकर सोने तक से हमारे ब्रेन को प्रभावित करती है। हमारे हर एक एक्शन के पीछे हमारा ऐसे में जरूरी है कि सेहतमंद रहने के दिमाग होता है। हम जो भी खाते-पीते लिए अपने मस्तिष्क का खास ख्याल है, उसका हमारी सेहत और मस्तिष्क रखा जाए। आप इन तरीकों से ब्रेन को पर बहुत गहरा प्रभाव पड़ता है। ऐसे में हेल्दी बना सकते हैं।

अपने मस्तिष्क के अच्छे स्वास्थ्य को दिमाग को हेल्दी बनाए रखने के लिए हमें अपनी टिप्पणी जीवनशैली का ध्यान रखना चाहिए।

ब्रेन हमारे शरीर का एक महत्वपूर्ण अंग खानपान के अलावा हम कई एक्सरसाइज की मदद से भी अपने दिमाग को हेल्दी

ऐसे में सेहतमंद रहने के लिए इसका बना सकते हैं। ऐसे कई माइंड गेम्स ध्यान रखना भी जरूरी है।

आप अपनी लाइफस्टाइल में कुछ हेल्दी बनाने में मदद करते हैं। ऐसे में

आप अलग-अलग तरीकों से अपने ब्रेन पर्यास नींद-दिल, दिमाग और सेहत को दूर होती है। स्क्रब बनाने के लिए एक की एक्सरसाइज कर उसे एकिटव और हेल्दी रखने के लिए और मस्तिष्क को छोटे बातल में एक बड़ा चम्मच चीनी हेल्दी बना सकते हैं। आज इस रिचार्ज करने और ठीक से काम करने मिलाएं। इसमें आर्टिकल में हम आपको कुछ ऐसी बातें के लिए कम से कम सात घंटे की गहरी थोड़ा-सा शहद मिक्स करें। अब हल्के बताने जा रहे हैं, जिसकी मदद से आप नींद जरूरी है। इसलिए कोशिश करें हाथों से चेहरे पर मसाज करें। कुछ देर अपने ब्रेन को तंदरुस्त बना सकते हैं। कि पर्यास नींद लें।

पजल्स और गेम्स-अपने दिमाग को लोगों से मिलेजुले

हेल्दी और एकिटव बनाने के लिए आप अपने ब्रेन को हेल्दी बनाने के लिए एंटीऑक्सीडेंट, एंटी-इंफ्लेमेटरी और अलग-अलग तरीकों के पजल्स और जरूरी है कि आप तनाव और डिप्रेशन एंटी-माइक्रोबियल गुणों से भरपूर होती गेम्स की मदद ले सकते हैं। नए गेम को मैनेज करें। इसके लिए अपने आस- है। इसे चेहरे पर लगाने से मुंहासों को और पहेलियों के साथ मस्तिष्क को पास के लोगों के साथ बातचीत और कम करने में भी मदद मिलेगी। इससे चुनौती देने से आपका ब्रेन ज्यादा मेलजोल बढ़ाएं। ऐसा करने से ब्रेन फंक्शन स्क्रब बनाने के लिए एक छोटे बातल में एकिटव रहेगा।

रेगुलर एक्सरसाइज

अपनी जीवनशैली में अच्छी आदतें लिए आप अपने ब्रेन को हेल्दी चेहरे पर लगाएं चीनी से बने ये स्क्रब- इस पेस्ट को अपने पूरे चेहरे पर लगाएं बना सकते हैं। नियमित शारीरिक स्क्रिन को साफ करने के लिए स्क्रब और करीब 20 मिनट बाद धो लें। व्यायाम को अपनी रूटीन का हिस्सा करना काफी जरूरी है। इससे डेड स्क्रिन हल्दी और चीनी-हल्दी के इस्तेमाल से बनाने से मस्तिष्क को फिट और स्वस्थ से राहत मिलती है। चेहरे पर स्क्रब करने डेडे स्क्रिन से राहत पा सकते हैं। इससे रखने में मदद मिलती है। यह हमारे के लिए महिलाएं महंगे-महंगे प्रोडक्ट्स स्क्रब बनाने के लिए एक छोटे बातल में नर्वस सिस्टम को आराम देने में भी का इस्तेमाल करती हैं। इनमें मौजूद एक बड़ा चम्मच हल्दी पाउडर, एक केमिकल के कारण स्क्रिन से जुड़ी कई चम्मच चीनी और एक चम्मच शहद हेल्दी डाइट-प्रोटीन, सेचुरेटेड फैट, समस्याएं भी हो सकती हैं। बेहतर है कि मिलाएं। इसे अच्छी तरह मिक्स करें।

फलों और सब्जियों से भरपूर पोषक आप चेहरे पर नेचुरल चीजों से स्क्रब इस मिश्रण को चेहरे पर लगाएं। सूखने तत्व युक्त आहार आपकी शारीरिक सेहत करें। चीनी का इस्तेमाल कर घर पर कई के बाद गुनगुने पानी से धो लें। ही नहीं, बल्कि मानसिक स्वास्थ्य के तरह के स्क्रब बना सकते हैं। इसे चेहरे टमाटर और चीनी-टमाटर और चीनी लिए भी जरूरी है। यह हेल्दी डाइट पर लगाने से आपकी स्क्रिन साफ होगी। का स्क्रब बनाना काफी आसान है। इसे आपके शारीर और ब्रेन को नींबू और चीनी का स्क्रब-नींबू स्क्रिन बनाने के लिए टमाटर के रस में चीनी आवश्यक पोषक तत्व प्रदान करने को साफ करने में मदद करता है। इसके मिक्स करें, अब इससे पूरे चेहरे पर स्क्रब इस्तेमाल से स्क्रिन टैन की समस्या भी करें। कुछ देर बाद पानी से धो लें।

सफलता के लिए विचार और सपने ही काफी नहीं

विश्व के महानतम दार्शनिक चाल्स डिकेंस से उनके एक मित्र ने पूछा कि मैं तुम्हें अपना सबसे अच्छा मित्र मानता हूँ और प्रश्न पूछा कि एक बड़ा व्यवसायी बनने की कोशिश करने के बाद भी मुझे सफलता क्यों नहीं मिल रही है? मेरे प्रयासों में क्या कमी है? मेरे सवाल का जवाब देने के बजाय आप या तो चुप रह जाते हैं या विषय बदल देते हैं। डिकेंस ने अपने दोस्त को आगे जवाब दिया, दोस्त, मैं तुम्हें जवाब इसलिए नहीं देता क्योंकि ज्यादातर लोग सच सुनना पसंद नहीं करते कर रहा है मैं सच बोलकर आपको नाराज नहीं करना चाहता था, लेकिन अब अगर आप अपनी असफलता का कारण पूछना चाहते हैं तो असली कारण यह है कि आपके प्रयासों की ऊंचाई आपके विचारों और सपनों से छोटी है। डिकेंस के मित्र ने उनसे पुनः प्रश्न किया, मित्र, मैं अपनी सफलता के लिए सच सुनने को तैयार हूँ, मुझे विस्तार से बताओ। डिकेंस ने कहा, दोस्त, तुम बड़े विजेनेसमैन बनने की सोचते हो, सपने भी देखते हो, लेकिन बड़े विजेनेसमैन बनने के

लक्ष्य और मंजिल पा चुका होता और उसमें मेहनत, संघर्ष और पुरुषार्थ की भावना नहीं होती कोई महत्व नहीं रहेगा। निकम्मे, निकम्मे, आलसी लोगों और मेहनती, मेहनती और संघर्षशील लोगों में कोई अंतर नहीं होता। लोग काम करना और संघर्ष करना बंद कर देंगे। जो लोग सिर्फ सोच और सपनों के सहारे सफलता हासिल कर लेते हैं, जब वे अपने मकसद में सफल नहीं हो पाते तो खुद में खामियां ढूँने की बजाय अपनी किस्मत को दोष देने लगते हैं। वे अपने हाथ दिखाने लगते हैं। जो शिक्षक कक्षा में बच्चों को अच्छे परिणाम लाने के लिए मेहनत से पढ़ाने के बजाय केवल सोचते और सपने देखते हैं, वे कभी भी अपने उद्देश्य में सफल नहीं होते हैं। एमएसअफीका के गण्डपति नेल्सन मंडेला ने कहा था कि सोचना और सपने देखना महान उपलब्धियों की नींव पर पहला कदम है, लेकिन अगर आप उस नींव पर कड़ी मेहनत और संघर्ष की दीवारें नहीं उठाते हैं और अगले चरण पर नहीं जाते हैं, तो महान उपलब्धियाँ आपसे कोसों दूर रहती हैं... जो लोग बड़ी-बड़ी जीतें और मंजिलें हासिल करते हैं, वे पहले दिन-रात अपने आराम और आराम की परवाह नहीं

हैं। इसके लिए आपको अपने अंदर एक जुनून विकसित करना होगा। जमीनी हकीकतों से लड़ रहे हैं के लिए है आपको अपनी आत्मा का मंथन करना चाहिए और देखना चाहिए कि आपके अंदर यह सब कुछ है? जिस दिन आप अपने अंदर यह गुण पा लेंगे, उस दिन आपको किसी से यह सवाल नहीं पूछना पड़ेगा। इस दुनिया में आज तक कोई भी ऐसा व्यक्ति पैदा नहीं हुआ जिसने बड़ा बनाने, महान बनाने, दूमरों से अलग होने और ऊंची मंजिल हासिल करने के बारे में न सोचा हो और न ही सपने देखे हों। यदि इस दुनिया में सोचने और सपने देखने से सफलता मिलती तो हर कोई अपना करते, लेकिन बाद में वही लोग इतिहास के नायक बन जाते हैं। सोचने और सपने देखने के साथ-साथ आत्मविश्वास और दृढ़ संकल्प का होना भी जरूरी है क्योंकि ऐसा कभी नहीं हो सकता कि मंजिल की ओर बढ़ते समय मुश्किलों और चुनौतियों रास्ते में न आएं। वे कठिनाइयाँ और चुनौतियाँ ही मनुष्य की सोच और सपनों की परीक्षा लेती हैं। जिन लोगों की हिम्मत उन कठिनाइयों के आगे टूट जाती है, उनके विचार और सपने भी व्यर्थ हो जाते हैं। सोच और सपने बड़े होंगे तो ही सफलता की सीधियाँ चढ़ेंगी।

मुंहासे की समस्या आम है पर कुछ क्रीम आदि लगाते समय अपने इससे संदर्ता प्रभावित होती है। ऐसे में हाथ जरूर धो लें। प्रभावित हिस्से को युवतियां इन्हें ठीक करने कोई भी घरेलू लगातार हाथ लगाने से बैक्टीरिया के प्रयोग करने लगती हैं जो कई बार इन्हें फैलने की संभावना होती है, जिससे ठीक करने की जगह और भी बड़ा देता और मुंहासे निकल सकते हैं। यहां (चाय) है। नींबू आदि लगाने से यह बढ़ भी ट्री तेल जीवाणु रोधी और एंटी फंगल सकते हैं। विशेषज्ञों का कहना है कि होता है और यह तैलीय त्वचा के लिए मुंहासा प्रभावित हिस्से को हाथ भी नहीं उपयुक्त होता है। मुंहासों से बचने के चाहिए। कई बार आंतरिक असंतुलन लिए इस तेल का इस्तेमाल किया जा खासकर हार्मोन की बजाए से मुंहासे सकता है। कई लोगों का मानना होता निकलते हैं। आंतरिक समस्या से मुंहासे हैं कि मुंहासे त्वचा के अधिक तैलीय होने पर रक्त की जांच व अल्ट्रासाउंड होने के कारण निकलते हैं और ऐसे में से पता चल जाता है। मुंहासों से बचने के बारे में जैसे फलों, सब्जियों का सेवन करें। हो सकता है क्योंकि ज्यादा ड्राई स्क्रिन अपनी त्वचा को नियमित रूप से मुंहासों को और बड़ा सकती है। माँश्वराइज करें, जिससे त्वचा में नमी स्क्रब से मुंहासों में सूजन व लालिमापन बनी रहे। आने की संभावन बढ़ जाती है और बैक्टीरिया को द

Teacher fatigue student loss

There is an English word - 'Burnout'. Nowadays it has started being used in Hindi also. This means depression, irritability and feeling tired all the time due to fatigue caused by too much work. Like a vehicle runs out of fuel and stops. If a person gets into a similar condition due to too much work, then he will be called a victim of 'burnout'. This is a common thing in the corporate world. At an early age, people become tired and become victims of many diseases. It is noteworthy that the country There is a serious problem of 'burnout' in the teaching profession in India, but hardly anyone is paying serious attention to it. Teachers are constantly trying to provide better education to the students. Perhaps this does not apply to all schools, yet there are many such schools in which this situation can always be seen. Teachers feel stressed, experience physical and mental fatigue, and often become disinterested in their work. There is no joy in job, but doing job is also a compulsion. the worst of it affects children who are studying in school or college. In such situations, teachers often become physically, mentally and emotionally exhausted. Detachment and indifference also arise in this situation. There are many reasons for excessive teacher fatigue. The number of teachers in schools is often less than required. When some teachers are absent, the problem increases. The remaining teachers have to take over the classes of absent teachers, which means additional responsibility and double the stress teachers often face in schools. Administrative work is also assigned. It often happens at the time of admission of new students, or at the beginning of a new session, when an event

like elections or an epidemic occurs in the country, then teachers are also put to work in which they neither have experience nor interest in. . Sometimes one has to go for special training in the city or somewhere far away. All this increases the workload. Due to such busy schedules, teachers are neither able to concentrate on themselves nor are able to do good to the children. The task of completing the course is limited and stressful. It happens. The pressure to do something new only becomes a source of new stress. In the teaching profession, a teacher has to constantly remain in touch with the children and maintain communication with them. Its emotional pressure remains high. Children have much more energy than adults and teachers get tired of being with them continuously. This problem is very serious in residential schools. Children of every age have

their own problems, especially when the warden and the teacher are the same person. Some are rowdy, some are very angry, some are unable to work together and many students have difficulty making friends. High school teachers who teach teenage children face a different set of problems. He also has to continue working as a kind of psychological consultant. In this way, teachers become too emotionally invested in the children and the result is the same – a state of constant burnout. Limited avenues of social and economic progress in schools and inadequate support from school management also cause suffering for teachers., Often teachers start feeling isolated in the school environment. Children, parents, management all have very high

expectations from them and this also causes additional pressure for them. In such a situation, there should be arrangements in schools for professional psychological advice or counseling and workshops should be conducted frequently on stress management. In Canada, if a teacher becomes too stressed, he can take leave of up to a year. This is called 'stress leave' and during this time he gets 80 percent of his salary. Is. It is often seen that the workload of responsible teachers is increased. This is not correct. There should be a well-planned, equitable distribution of workload. Teachers who are not very responsible should be given training, so that they can do their work on time and correctly.

This does not mean that their work should

also be handed over to a responsible colleague. There should also be such a system that after work, teachers can completely concentrate on their personal and family life. Balance between work and life is very important and it is too big to ignore. There is a price to be paid, both to the individual and to the organization. If teachers are burdened with administrative work, it should be ensured that they are willing to do the work. In such a situation, they should get financial benefits, or they should be given leave in exchange for extra work. Teachers should have adequate opportunities for professional development. This will enhance their skills and they will become familiar with the new experiments taking place in the field of education. There should be such groups of teachers in which they can help each other. This puts a lot of pressure on them Will decrease to some extent. The culture of mutual cooperation

will help the school in every area. Mutual misunderstandings will be resolved and unnecessary tension will also reduce. It is important to pay attention to the basic facilities of the school. Many schools in cities are multi-storeyed. In such a situation, the teacher may have to go up and down again and again. Older teachers should get more classes on the lower floors, the time table maker should keep this in mind. If the teacher is happy, the level of education can improve a lot. If a teacher spends much of his time dealing with tension, mutual differences and if money is wasted, it will have the biggest impact on children's education. A happy, cheerful teacher is proficient in his subject and children also start liking his subject. Children associate the subject with the personality of the teacher. If the teacher is simple and easy, the subject is also simple and easy, if the teacher is complex then the subject is very difficult. This equation remains ingrained in the minds of children. It can be easily understood how beneficial a positive school culture will be for both students and teachers. It is important for teachers in their everyday life There should be times when they don't have to think about school, students and work at all. This responsibility is their own. They should spend such time taking care of themselves and their families. Healthy relationships among family members also reduce work stress. Fatigue definitely happens, but it can be prevented. This can be avoided by having right companions and creating a better environment. It should also be kept in mind that there is a lot that is positive about their job. The feeling of gratitude can make both life and livelihood less burdensome and more beautiful.

Vijay Garg Retired
Principal Educational
Columnist Malout

China Intensifying its Indian Ocean Push, Time for India to Raise the Stakes

It is time for India to raise the stakes as Beijing uses a recent strategic victory to advance its greater agenda in the Indian Ocean Region (IOR). China is celebrating a fresh breakthrough in the IOR since Mohamed Muizzu's ascent to power in the tiny atoll nation of the Maldives. Muizzu campaigned on an anti-India dais, won the election and replaced an India-friendly dispensation from the power corridors of Male. Muizzu's rise to power has come as a shot in the arm for China's bid to expand its influence in Indian Ocean nations.

Riding on this development, China aims to broaden its sway by casting a strategic net across more than 20 nations nestled along the Indian Ocean, with an array of infrastructure development and training programmes, which are expected to emulate a key characteristic of Chinese aid and assistance—crippling debt traps and military force projection.

AN INDIAN OCEAN FORUM WITHOUT INDIA
Last week at the China-Indian Ocean Region Forum on Blue Economy Cooperation in Southwest China's Kunming City, Luo Zhaojun, chairman of the China International Development Cooperation Agency (CIDCA), announced Beijing's plans to launch projects on "poverty alleviation, clean energy and other fields" and conduct training programs in the IOR to enhance

cooperation with over 23 dialogue partners. Luo is a former vice foreign minister and Chinese ambassador to India. Another official of the CIDCA announced that China shall implement 200 small-scale projects in the region. The country also plans a "blue talent" program to train 20,000 individuals in various fields. He also spoke about the formation of a China-Indian Ocean Region Marine Cooperation and Training Centre to "discuss blue opportunities, build a blue economy, and promote blue development."

Locked in a border standoff with India since 2020, China initiated the forum in 2022 to make deeper inroads in the Indian Ocean Region behind India's back. The meeting has been held twice since. India, boasting the longest coastline along the Indian Ocean, was conspicuously omitted from the initial forum, and there is no indication of its participation in this year's gathering either.

While the Chinese Communist Party mouthpiece, Global Times reports that over 350 representatives from over 20 countries and international organisations participated in the forum, it is not clear which nations sent their delegations to the event, except the Maldives and Seychelles, whose representations were played up by the tabloid

Maldives' Vice President, Hussain Mohamed Latheef, said all things right for Beijing's taste. As per Global Times, Latheef stated that China has been crucial to the Maldives' recent development, and President Muizzu and his administration are dedicated to fortifying the long-standing relations between China and the Maldives. Seychelles' President Wavel Ramkalawan reportedly sent a video message where he termed China "an important participant in the region".

THE CRUX OF CHINA'S AGENDA

The crux of China's Indian Ocean strategy is to turn countries in India's regional backyard against it and place its naval vessels and spy stations to keep an eye on India's strategic backwaters. China secured a similar coup in Sri Lanka in 2017 when the Hambantota port was leased to it for 99 years by an indebted Colombo. Earlier this year, India confronted Myanmar, with intelligence signalling China's involvement in the development of a surveillance post on the Coco islands in the Bay of Bengal, the northeastern flank of the Indian Ocean. In fact, the ultimate goal for Beijing is to set up overseas military bases that extend China's naval footprint permanently. With the Belt and Road Initiative (BRI), Xi Jinping's reign has demonstrated time and again China's ambition to encircle India with what

is often touted by strategists as the string of pearls—a set of overseas Chinese military bases and influential economic projects that fortify its interests and deepen its sway at the cost of the sovereignty of regional stakeholders and maritime security. The China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) which starts from Kashgar in Xinjiang and ends at Pakistan's port city of Gwadar—which is purportedly well on its way to serve as a military base for the Communist nation—is another foretaste of China's malicious ingress perilously close to India's shoreline. Expensive investments and a military base in the Red Sea state of Djibouti is another example of China's elaborate ambitions in the IOR. In these circumstances, the setback in Maldives has further complicated India's position, as it puts New Delhi on edge about the possible outcomes of greater Chinese sway over Male's overlords. China's development projects are often laced with unsustainable debt, followed by greater port access along strategically crucial sea routes. This strategic penetration in turn morphs into a hostile takeover of strategic assets or outright military undertaking as indebted nations flounder further in debt. Their descent is usually witnessed gradually and then suddenly.

House votes to formalize Republican impeachment inquiry into Biden

Republicans voted to formalize Congressional subpoenas, today's ongoing impeachment inquiry vote of the full House of Representatives authorizing the inquiry puts us in the strongest position to enforce these subpoenas in court,' Johnson, Emmer, Majority Leader Steve Scalise and GOP Chair Elise Stefanik said in a joint statement. As a result of full authorization, Republicans plan to bring in Hunter

associates Rob Walker, Eric Schwerin, Tony Bobulinski and Kevin Morris. They also hope to get the rest of the Biden pseudonym emails that the GOP says the National Archives is failing to provide. President Biden slammed

the 'baseless' House Republican taking advantage of his counts last week, none of those impeachment 'stunt' in a statement situation. Hunter then sped off about 2014, 15 which was -- following the vote. He said there is a lot of work Congress needs to get done - including authorizing additional funding to Ukraine, Israel and the southern border.

'There is a lot of work to be done. But after wasting weeks trying to find a new Speaker of the House and having to expel their own members, Republicans in Congress are leaving for a month without doing anything to address these pressing challenges,' said the president. 'Instead of doing anything to help make Americans' lives better, they are focused on attacking me with lies,' Biden continued.

The vote came just hours after Republicans moved to start proceedings to hold Hunter Biden in contempt of Congress when he defied their subpoena. Republicans insist there is more to see. They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

But the information on Hunter's 2014 president's son gave a dramatic five-minute address on Capitol Hill defending his father and explaining the struggles he's had with his crack cocaine addiction while slamming Republicans for you've got the indictments on nine

and 2015 taxes - which Special Counsel David Weiss admitted on the statute of limitations had been allowed to expire on Hunter's failure to pay taxes on \$1 million in income from Burisma. 'So now

Archives has handed tens of thousands of documents over to House Republicans. The National Archives have made nine witnesses available to discuss ongoing investigations and the Treasury Department has made 2,000 pages of suspicious activity reports available. The Oversight Committee has also obtained bank records and hours of whistleblower testimony. But the depths of my addiction I was

example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

They are, for example, demanding more information on the 82,000 emails Joe Biden sent using a pseudonym, related to both And Hunter was supposed to appear at 9.30am Wednesday for his scheduled closed-door deposition.

Nearly 5MILLION Americans have little-known sleep disorder

More people have a condition that leaves them so sleepy they are unable to work — even after a full night's rest — than previously thought. Researchers in the US estimated that as many as one in 70 individuals, or nearly 5million Americans, have 'idiopathic hypersomnia'. That is many more times previous estimates, which labeled the alleged disease as 'rare' and said fewer than 200,000 people were affected. There is controversy over idiopathic hypersomnia, which literally translates as unexplained sleepiness, however, with some doctors arguing it does not exist. Of the 792 people surveyed—who had sleep quality measured by a machine—scientists said a total of 12, or 1.5 percent, met the criteria to be diagnosed with the condition.

They also looked at data on daytime sleepiness among participants over a decade, finding that 10 participants had chronic daytime sleepiness. Researchers said the figures were proof the condition was 'relatively common' and 'more prevalent than generally assumed'. Most of the participants in the study were obese, data showed, and about 59 years old on

average. About half were women. Dr David Plante, a psychiatrist at the University of Wisconsin-Madison, said: 'Our results demonstrate that idiopathic hypersomnia is

Patients who have idiopathic hypersomnia are very sleepy during the day — even after sleeping for long periods at night and taking naps.

They also have difficulty waking up and, when they do wake up, immediately feel disorientated. Naps do not help to refresh them. Scientists say the condition makes day-to-day activities like working or picking the children up from school a challenge. There is no single test to diagnose the condition, however, with the disease instead being a diagnosis 'of exclusion' — when other conditions are ruled out. Scientists say it may be caused by a hormonal imbalance acting like an 'all-day sleeping pill' or issues with the

relatively common [and] more prevalent than generally assumed. 'So, there is likely a sizable difference between the number of people with this disorder and those who seek treatment.' He added: 'Further efforts to identify, diagnose and treat those impaired by idiopathic hypersomnia are needed. 'Additional research may also clarify the causes of idiopathic hypersomnia and lead to new treatments.'

circadian rhythm — or the body's sleep-wake cycle. Treatment aims to ease symptoms and may include giving patients stimulant medications like modafinil — brand name Provigil or Alertec — to help them stay awake during the day. The condition differs from narcolepsy because people with this, although they also feel tired, do not sleep excessively and feel refreshed after naps.

Speaker Johnson and his leadership team applauded the House for taking a 'critical step in our investigation' with approving the impeachment inquiry.

'As President Biden continues to stonewall lawful

Mobile Phones for Students of the 21st Century

Research shows that more than 80 percent of high school students in America use mobile phones consistently. And with the availability of tools like PhotoStick mobile, there is no need to worry about the space as well, as this tool helps create a backup of important data and photos. If you are looking to design mobile phone apps for students, you can contact this web design company. This rampant use of mobile phones has brought about a raging debate about whether students should be allowed to bring their phones that often or even bring them to class. Those against say that allowing mobile phones can bring about cheating in exams. However, those with cell phones in class argue that there are more benefits than disadvantages of students using phones. To put this matter to rest, here are the main advantages of using mobile phones for students:

Mobile Phones For Students Improves Knowledge

Long gone are the days when students would only get knowledge from teachers, parents, and books. Today, the sources for knowledge have diversified, and one of the ready sources is the internet. Having a mobile phone on their person all the time can help students check out things in a more fun way than going to books all the time.

Not only are we seeing students using smartphones to record lectures, photograph instructor notes, and collaborate through cloud-based applications, but some instructors are starting to allow the Mobile Student to research items of interest during a lecture or use Twitter to open a backchannel of conversation and enhance student participation and engagement.

A cellphone connected to the internet can motivate the student to do his/her studies, as all the time, he knows he can access the world's biggest library right where he is. If there is any doubt in mind about something that the teacher was teaching, the students can clear the doubts immediately.

A Mobile Phone Is A Good Time Manager

While gadgets cannot manage your time for you, you will be able to do the right thing at the right time when

you set deadlines, and you set an accompanying alarm for the same. To wake up early in the morning, students need to set the alarm on their cell phones.

Mobile phones for students learning

You can also set a text alert to accompany the alarm to remind you to do a certain thing. That way, if a student is supposed to check out something on a certain day, he/she needs to set the alarm and an accompanying note for the same.

A Mobile Phone Helps Students Get Help During Emergencies

Should students find themselves in emergencies in school, at home, or in the streets, they know they can reach their parents, a senior person, and even the emergency services right from their mobile phones. Today, there are so many things going around schools, from shootings and other accidents. With a cell phone, a parent can keep in touch with their children all the time, even when they are in school. This is one way a mobile phone is useful for students

at school.

Very Helpful In Studies

There are so many learning applications in the app stores for students at all levels in school. This means that a student can get help from an app for the subject in which he/she lacks in some areas. Most of these apps are free of charge, or you may pay a small one-off fee for download.

There is an app for every subject today.

There are versatile apps, as well. Say, for example; this top online learning app is one of the most used and most popular apps in the world. Students can have the best Android homework app on their android phones.

Similarly, iPhone users, too, can have an advantage by installing the best Apple learning app on their phones. This then is a merit of mobile phones for secondary students, playing an essential role in making life easy for students.

Helpful Location Apps

Mainly, this is GPS technology. Once the location indicator is turned

on, as a parent, you can always know where your child is. When you are late at work, and you cannot pick him or her at school on time, you can call in advance and let him know. If he says he is going to visit a friend, you will know where he is all the time. It is always a good idea to let your child know that you have the GPS turned on for their safety.

Learning Goes On Even When Out Of Class

Students no longer have to wait until the computer class time so that they can check things out. With mobile internet-enabled devices, they can check up stuff from anywhere. This means that learning goes on all the time, in and out of the school setting. Students no longer have to wait to access the school or community library because with a smartphone, the world's biggest library - the internet is at their disposal. Apart from the apps that help students with their homework, they can also visit websites to find the information necessary for their research. Many

forums have case studies in almost any niche that students can learn from. The latter can even write reports on mobile phones, as popular editing tools like Grammarly and The Hemingway App have mobile versions that help to make a student a better essay writer. And social media communities can connect them with other scholars to interact with and learn from their experiences. When the teacher encourages students to use technology to advance their studies, they will happily do so because they love technology.

Entertainment

During teenage, students tend to be stressed up by many things. Thankfully, their mobile phones pack a lot of entertainment in the form of games, cartoons, and many more entertaining things. No matter the age of the student, there is always something entertaining on their mobile phone.

Vijay Garg
Retired principal
MALOUT Punjab

Caste-based violence

Empower suppressed classes, punish criminals

It's a video clip lasting only a few seconds, but it perfectly exemplifies the perversion of democracy by goons masquerading as politicians and leaders. Recorded in the Kutumba block of Aurangabad in Bihar, the widely-circulated clip shows a candidate in the panchayat election, Balwant Singh, assaulting and abusing two Dalit men. Singh, who had lost the election, is heard accusing them of not voting for him despite accepting money and liquor from him. Hurling casteist expletives at them, he is seen making one of them spit on the ground and then lick it off. Singh told a news agency that he was 'punishing' the two men for getting drunk — he implied

that they had broken the law because the sale of liquor is banned in Bihar. The Aurangabad Superintendent of Police confirmed that following a complaint against Singh, he had been arrested and would be charged soon.

The incident represents the worst of Indian culture and democracy — horrible discrimination based on caste, and buying votes to get elected to a public office. These distortions in society and the democratic system are intertwined since caste is deeply linked with economic status and opportunity. It's a matter of concern that caste-based discrimination and violence are increasing, as data from the National Crime Records Bureau

show: In 2020, a total of 50,291 cases of crime against scheduled castes (SC) persons were registered.

Even as most kinds of rights, the privileged classes are crimes saw a decline in 2020 due to the Covid-19 lockdown, crime activists allege that the system against SCs rose by 9.4% over the previous year. Some activists ascribe this rise to migrant labourers — many of whom belonged to the suppressed castes and tribes — returning to their villages, leading to the criminals.

Take it easy. Mental stress ups risk of death in heart disease patients

People with persistent mental distress are nearly four times as likely to have died of cardiovascular disease, say researchers.

If you have a heart disease, you may do well to relax. According to researchers, people with persistent mental distress, including depression and anxiety, were nearly four times as likely to have died of cardiovascular disease and nearly three times as likely to have died from any cause. The team analysed the association between occasional or persistent mental distress and the risk of death in 950 people with stable coronary heart disease, who were between 31 and 74 years old. All the participants were part of the Long Term Intervention with Pravastatin in Ischaemic Disease Trial and had had a heart attack or been admitted to hospital for unstable

severe pain in the chest in the preceding three to 36 months.

They filled in a validated general health questionnaire (GHQ30) at six months, one, two and four years. This was graded according to severity and the length of time it lasted at each of the assessments: never distressed; occasional (of any severity); persistent mild distress on three or more occasions; and persistent moderate distress on three or more occasions. The participants' health and survival were then tracked for an average of 12 years.

They found that 398 people died from all causes and 199 died from cardiovascular disease. The

questionnaire responses showed that 587 (62%) of participants said they had not been distressed at any of the assessments, while around one in four (27%) said they had experienced occasional distress of any severity. The findings suggested that in patients with stable [coronary heart disease], long term mortality risk is related to the cumulative burden of psychological distress. Dr Gjin Ndreppe from the Technical University, Munich, Germany, describes the research as an "important and elaborate study which helps to uncover the intricate relationship

between psychological distress and cardiovascular disease. Nevertheless, mental distress activates the sympathetic nervous system and boosts stress hormone levels, which, if persistent, can produce potentially harmful physiological changes, some of which may be permanent, he explained. The study is published online in the journal Heart.

Get off your desk and take a short walk. It lowers blood lipid levels

A brisk walk every half hour can lower blood glucose and insulin levels.

If you're used to a sedentary lifestyle, or working at your office desk for long hours at a stretch, it's bound to affect your health. It's time to change that. According to a recent study, office workers who take brisk walks for two minutes every half hour can lower their blood glucose and insulin levels. Increased sitting is known to be associated with an increased risk of a cardiovascular disease, diabetes and death from all

causes.

Now, the most recent Otago study shows this sort of activity also reduces triglyceride (lipid) levels when measured in response to a meal consumed around 24 hours after starting the activity. High levels of triglycerides are linked to hardening of the arteries and other cardiovascular conditions. The study's lead author, Dr Meredith Peddie of Otago's Department of Human Nutrition says that earlier international research had overwhelmingly failed to detect evidence that regular walking breaks affect lipid levels, but this is likely due to the effect generally not being immediate.

In what is known as a randomised crossover trial, 36 participants completed four two-day interventions in the Otago study: Prolonged sitting

Prolonged sitting with 30 minutes of continuous walking at the end of the first day

Sitting with two minutes of moderate intensity walking every 30 minutes
- A combination of the continuous walking and regular activity breaks described above.

Blood levels of triglycerides, which are non-esterified fatty acids (otherwise known as free fatty acids), glucose, and insulin responses were measured in the participants over five hours on the second day of the experiment. The scientists found that, overall, short regular walking breaks, 30 minutes of continuous physical activity - and especially the two combined - appear to have good potential to improve people's metabolic health, said Dr Peddie.

Worried about early menopause? Eat the right foods to protect yourself

Early menopause is a serious concern. Research has indicated that it may predict heart disease and trigger old-age problems in women. Now, a new study says that high intake of barley, brown rice, oatmeal, soya and tofu over a long-term period may protect you from it.

The findings indicated that the women, who consume approximately 6.5% of their daily calories as vegetable protein had a significant 16% lower risk of early menopause compared to women whose intake was approximately 4% of calories. First author Maegan Boutot and Prof Elizabeth Bertone-Johnson conducted the study. The authors from the University of Massachusetts Amherst and Harvard T.H. Chan School of Public Health explained that dietary vegetable protein intake is associated with ovarian aging and may identify ways for women to modify their risk of early onset of menopause and associated health conditions. Early menopause, the cessation of ovarian function before age 45, affects about 10% of women and is associated with higher risk of cardiovascular disease, osteoporosis and early cognitive decline, the authors note. The team analysed 1,16,000 women aged 25-42 in 1989. The participants were asked to report how often they ate a single serving of 131 foods, beverages and supplements over the previous year, from "never or less than once a month" to "Six+ per day."

Working on the night shift?

It may hinder your body's ability to repair DNA damage

(News Agencies) Beware if you work in late night shifts, as according to a study, working at night may hinder your body's ability to repair damaged DNA caused by normal cellular processes. The findings suggested that night shifts suppress the production of 'sleep hormone' melatonin, which regulates the internal body clock (circadian rhythm). They explained that the night shifts reduced the capacity to repair oxidative DNA damage due to insufficient levels of melatonin and may also result in cells harbouring higher levels of DNA damage. Over time, DNA damage that is not repaired will cause mutations that can lead to cancer. Previous research on 223 night shift workers has shown that day sleep was associated with lower levels in their urine of a chemical by-product of active DNA tissue repair called 8-

OH-dG than night sleep — potentially indicating reduced capacity to repair cellular damage. For the study, the

team measured 8-OH-dG levels in the stored urine samples of 50 night shift workers from the previous study. These 50 people had exhibited the widest discrepancies in levels of circulating melatonin between night work and night sleep.

Analysis of the urine samples showed that melatonin levels were much lower when taken during a night

shift than when taken during a normal night's sleep. The researchers said explained that a particular pathway called NER is thought to be involved in the repair of DNA damage caused by oxygen free radicals, which are produced during normal cellular activity. The research has shown that melatonin production boosts the activity of the genes involved in the NER pathway. They noted that relative to night sleep, reduced melatonin

production among shift workers during night work is associated with significantly reduced urinary excretion of 8-OH-dG. They added that if such effects are confirmed, melatonin supplementation should be explored as an intervention to reduce the occurrence of potentially carcinogenic DNA damage among shift workers.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 231

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

15 DEC TO 21 DEC, 2023

ਜਸ਼ਿਰ ਇੱਕ ਸੈਂਸਰ

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਅਜੌਕੇ ਸਮੇਂ ਜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਬਣਤਰ ਨਤੀਜਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਕੇ, ਮੈਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਾਢ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੇ ਦੀ ਅੰਗਰਨ ਜੋ ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਕਾਢਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀ-ਵਿਧੀਆਂ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਉਸ ਕੰਮ ਕਾਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਕੇ ਹੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੋਂਦ ਪਰਵਰਿਦਿਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੀ ਗਈ ਸਿੱਸਟੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ।

ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ, ਜੀਵ ਜੰਤੂ, ਪਸੂ ਪੰਛੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੰਜ ਦੀ ਵਿਚ ਬਿੰਨ-ਬਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਕੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਨੀ ਜਨਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਉਹ ਸਭ ਚਲਦੇ ਫਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕਾਰਾਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਸੈਂਸਰ ਚਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਖੋਜਾਂ ਰੂਪੀ ਪੁਰਜੇ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸਦਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੌਨਾਂ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼ਿਲਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਅੰਦਰ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮੈਮਰੀ ਕਾਰਡ, ਜੀਵਾਂ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਯਾਦਸ਼ਾਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਰਤਾਂ ਰੂਪੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਖੋਜਾਂ ਸਿਮ ਦੇ ਯਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮੈਮਰੀ ਕਾਰਡ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਸਟੀ ਬਣੇ ਹਨ ਅੰਜ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੱਕ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਕਾਢਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਮੰਣਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬਣਤਰ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅੰਜ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਜੋ ਸਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤਕਨੀਕੀ ਕਰਣ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਇਕ ਕਹਿਲਾਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪੁਰਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਕੇ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਕਾਢਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਮੰਣਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬਣਤਰ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅੰਜ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਜੋ ਸਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤਕਨੀਕੀ ਕਰਣ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਗਤੀ ਵਿਧੀਆਂ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਸ਼ੋਹਰਤ ਖਾਤਰ, ਸਵਾਰਥ ਖਾਤਰ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹ ਸਭ ਸੁਸ਼ਠੀ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਜੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਹੁੰਦਿਆ ਖਤਰ, ਮਾਇਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵੱਡਾ ਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਸੈਂਸਰ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਪੁਰਜਾ ਭਾਵੇਂ ਜਲ ਬਲ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਠੀਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਤੀ ਰੱਖਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਰੈਂਡ ਲਾਈਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੁਣ ਰੋ। ਅੰਜ ਜੂਰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਜ ਦਾ ਅਨੇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਝਤਰੇ ਦਾ ਚਿਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹਰ ਜਗਾਂ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਅੰਦਰ ਆਮ ਲੋਕ ਮਨੁੱਖ ਮਾਇਆ ਵੱਸ ਹੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਜਹਾਜ਼, ਪਣਡੁੱਬੀਆਂ ਦੀ ਕਾਢ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਂਸਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਝਤਰੇ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਬੱਸ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਨਾ ਇਹ ਹੁਣ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਘਮਾਉਣ ਦੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਸਦਕਾ, ਸਟੇਜਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਕਾਢ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਿਆਨਕ ਸਦਕਾ, ਚਾਪਲੂਸੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਲੋਕਾਂ ਸੈਂਸਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ

ਸਦਕਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਣ ਸਦਕਾ ਵਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅੰਦਰ ਦੀ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਹਿਜ ਸੈਂਸਰ ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਨੁਮਾਨ ਕਮਾਉਣ ਕਠਿਨ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਈ ਦੀ ਵਿਲਮ ਲੋਕਾਂ ਸਾਮੁੱਲੇ ਆਉਣ ਲਈ ਅੰਜ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤੋਹਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖਾਂ ਗਿਣਤੀ ਅੰਦਰ ਦਿਨ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਉਪਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਹਿਤ ਪਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਵੀ ਬੜਾ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਆਮ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਹੀ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਕਦੇ ਸਨ। ਅੰਜ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕ ਬੇਗੈਰਤ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਕਰਕੇ ਤਡੱਕੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੰਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਆਵਾ ਬੋਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਬੋਲੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣ ਜ਼ਮੀਨ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸਦਕਾ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸਾਰਾ ਬਣਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਹੈ। ਅਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸਾਰਾ ਹੈ। ਹਨ ਈਰਖਾ ਵੱਸ ਹੋਕੇ ਜਲਦੇ-ਸੜਦੇ ਉਸਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੱਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਜ ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜਿੰਦਗੀ ਸਦਕਾ ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਪੜ੍ਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਾਤਰ, ਦੂਜਿਆਂ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਢੇ ਖਿਲਾਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੀ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਿਲਾਰੇ ਗਏ ਕੰਢਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦਾਗੇ, ਸਦੀਆਂ ਲਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਇਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾਵਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਸਲ ਮੌਤ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰੂਪੀ ਸੈਂਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਜੀਵਨ ਅਧੂਰਾ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਸ਼ਵਾਹ
718-207-6496

ਤਕਨੀਕਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਰੂਪੀ ਸੈਂਸਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅੰਦਰ ਸੈਂਸਰ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਕਿੰਨਾ ਸਵਾਰਬੀ ਹੈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੁੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਾਤਰ, ਦੂਜਿਆਂ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਢੇ ਖਿਲਾਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੀ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਿਲਾਰੇ ਗਏ ਕੰਢਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦਾਗੇ, ਸਦੀਆਂ ਲਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈਆਂ ਪਵਿੱਤ

ਕੀ ਹੋਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ?

ਲੇਖਕ : ਭਾਈ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ : 9872591713

ਇਕ ਸਫਲ, ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ (ਜਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ) ਸਟੇਟ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਪੰਘੜੇ ਤੋਂ ਕਬਰ' ਤੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਰਥਿਆ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਜੀਵਨ, ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਬਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਬਣਤਰ, ਰਾਜਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਿਸਟਮ ਆਦਿ ਅਜਿਹੇ ਮਕਸਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਚੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੁਸਲ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਭੁਗੋਲਿਕ ਹੱਦਾਂ ਅੰਦਰ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਸਮੁੱਚੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਗਵਿਕ ਸੋਮਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਬੱਧਤਾ ਆਦਿ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਇਕ ਸਟੇਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਅਨੰਤ ਨਿਆਮਤਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਰਤੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਕਟਾਂ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਰ-ਦਿਸ਼ਟੀਗੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਘਟਨਾਕਮਾਂ ਦਾ 2023 ਤੱਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੀਆਂ ਅਨੇਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ; ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ; ਰਾਜਕੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਤੱਕ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਦਲਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਜਨ-ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਖਲਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਬੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਚੰਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਪਲਾਇਨ, ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ, ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ, ਵਪਾਰਕ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਆਰ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਗਹਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਠੀਕ ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦ ਇਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਤੇ ਲਾਚਾਰੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੰਕਟ ਇਤਨਾ ਗਹਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਬ ਹੋਰਾਂ ਕਰੋਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਹੀ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ

ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ, ਮਿਆਗੀ ਵਿੱਦਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੇਣਾ ਹੀ ਸੁਧਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵ-ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰੀ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅੰਤਰ-ਦਿਸ਼ਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਰਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਵਿਸਮਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰਤਮਕ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ; ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ; ਰਾਜਕੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਤੱਕ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ

ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰੀ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅੰਤਰ-ਦਿਸ਼ਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਰਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਵਿਸਮਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰਤਮਕ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ; ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ; ਰਾਜਕੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਤੱਕ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਢਾਵਾਂਡੇਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਪਲਾਇਨ, ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ, ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ, ਵਪਾਰਕ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਆਰ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਗਹਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਠੀਕ ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਬੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਚੰਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਪਲਾਇਨ, ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ, ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ, ਵਪਾਰਕ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਆਰ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਗਹਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਠੀਕ ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਬੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਚੰਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਪਲਾਇਨ, ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ, ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ, ਵਪਾਰਕ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਆਰ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਗਹਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਠੀਕ ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਬੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਚੰਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਪਲਾਇਨ, ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ, ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ, ਵਪਾਰਕ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਆਰ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾ

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਵਲੋਂ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਘਾੜਿਆਂ ਨੇ ਲੰਬੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਮਹਾਰੋਂ ਇਕ ਅਜੀਮ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅੰਦਰ ਬਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ 'ਬਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ-1935' ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਪ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਇਸ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬਿਟਿਸ਼ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ 'ਜਿੰਨ' ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਹ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਾਲਖ ਮਲਣ, ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਊਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅੰਦਰ ਬਣੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਸ਼ਗਮਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹੂ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਤੇ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਤਾਵਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬਿਟਿਸ਼ਸ਼ਾਹੀ ਨਿਜਾਮ ਦੀ ਭੱਦੀ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੋਝੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਕ ਲਿਖਤੀ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਵਾਦੀ ਮਹਾਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਹਰਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੁੱਤ-ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਢਾ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅਮਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ-ਸ਼ੁਬਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਦ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 155 ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 157 ਰਾਹੀਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਸਚਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 158 (4) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਦ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਘਟਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜੀਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਹ 'ਤੇ ਆਏ ਦਿਨ ਕਾਲਖ ਮਲਣ ਦੀਆਂ ਨਿੰਦਾਜਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 160, 161, 162 ਤੋਂ 166 ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਨਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 203 ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੀ ਬਿੱਲ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਬਹੁਰਿਵਿਆਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 213 ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਰਡੀਨੈਸ਼ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 174 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ

ਬੁਲਾਉਣ, ਪੋਰੋਗ ਅਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 356 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਫਲੋਰ 'ਤੇ ਹਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਦਨ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਮੰਨਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1965 ਵਿਚ ਟਰਾਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਮੰਨੌਣਾਂ ਨਾਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਨ 1971 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਰਾਜਪਾਲ ਜੈ ਸੁਖ ਲਾਲ ਹਾਬੀ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 200 ਅਤੇ 201 ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। (1) ਜਾਂ ਭਾਜਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖ ਲਏ।

ਧਾਰਾ 163 ਅਧੀਨ ਫੱਕੜ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਉਹ

ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਏ ਦਿਨ ਕਾਲਖ ਮਲਣ ਦੀਆਂ ਨਿੰਦਾਜਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਸੰਨ 1935 ਦੇ ਬਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ 213 ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਰਡੀਨੈਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੇਖਕ : ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ

ਮੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ

ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਹ ਹੋਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹੋ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ, ਵਧੀਆ ਵਿੰਦਿਆਕ ਸਿਸਟਮ, ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਤੀ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ਼ ਸ਼ਬਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ। ਅਬਦੂਲ ਕਲਾਮ ਜਿੱਬੇ ਜਾਂਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਲਗਾ ਲੈਂਦੇ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਚ-ਮਿਚ ਜਾਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦੇ। ਕੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ?

ਲੇਖਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਹੇ। ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਲੱਥਾ ਕਰ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਰਾਹੀਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕੇਰਲ, ਤੇਲੁਗਾਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਦੇ ਗਜਪਾਲਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਿੱਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਲੋਕਤੰਤਰੀ, ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਵਿਰੋਧੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਏਕਾਧਿਕਾਰਵਾਦੀ ਮਸਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ। ਕੁਝ ਮਸਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 'ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਾ ਖੇਡਣ' ਸੱਥੀ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਆਰਾਂਨ ਰਵੀ ਨੇ 12 ਬਿੱਲ ਅਟਕਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਕੋਰਲ ਦੇ ਆਗਿਰ ਮੁੰਹਮਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣ, ਕੈਦੀ ਛੱਡਣ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਮਸਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿੰਨੀ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਟਹਿਣੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ

ਜੀ ਇਕ ਸਫਲ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੈਰੀਅਨ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਵਰਤਣ ਵਾਲਾ ਵਤੀਗ ਅਧਾਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੁਖਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹਨ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਰਬਾਂ ਦੀ ਦੱਲਤ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰਟੂਨ ਚਰਿੱਤਰ **ਮਾਈ ਡਰੈਂਡ ਗਾਲੋਸ਼ਾ**

ਅਨਮੋਲ ਬਚਨ

- × ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਟੁੱਟਦੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸੁੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਪਰ
ਅਹਿਸਾਸ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 - × ਸੱਚਾ ਦੌਸਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿਰਫ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਹੀ ਨਾ ਦੱਸੇ, ਸਗੋਂ
ਖਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾਵੇ।
 - × ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚੋਂ ਕਮੀਆਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ
ਕਮੀਆਂ ਲੱਭਣ ਲਈ ਲੋਕ ਹੀ ਕਾਢੀ ਹਨ।
 - × ਜਦੋਂ ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਕਹਾਉਣ ਦੀ ਸੰਗ ਛਿੜ
ਜਾਵੇ, ਉਹ ਦੋਸਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦੀ।
 - × ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁਰਾਈ ਕਰੇ
ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਾ ਆਵੇ।

ਚੁਟਕਲੇ

ਨੌਕਰ, “ਸੇਠ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ‘ਤੇ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਨਾ।

ਸੇਠ ਬਾਂਕੇ ਲਾਲ, “ਹਾਂ ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਏਂ ?
ਨੌਕਰ, “ਜੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਚਾਬੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਿਜੇਗੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੱਤ ਕੀ ਸ਼ੀਂ ਸੱਭਾਂਦੀ।

ਚ ਇਕ ਵਾਨਹਾ ਲ ਗਦਾ॥
XXXXXX
ਸੰਗੀਤਾ, “ਅੱਜ ਤਾਂ ਤਸੀਂ ਇਕਦਮ

ਮਦਾਰੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋ।
ਸੁਰੇਸ਼, “ਠੀਕ ਕਹਿ ਰਹੀ ਏਂ, ਜਿਸ
ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਂਦਰੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਮਦਾਰੀ
ਚਾਂਦੀ ਸੱਥੇ ਆ ਰੀ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਖੀਰਾਮ ਤੇ ਦੁਖੀਰਾਮ ਚੱਲਦੇ ਚੱਲਦੇ
ਕਬ਼ਰਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਕਬ਼ਰਾਂ
ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੁਖੀਰਾਮ

ਨੁ ਸੁਖੀਰਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿਨੇ
ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਹਨ ਇਹ ਲੋਕ। ਬਿਨਾਂ
ਕਿਸੇ ਟੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਆਰਾਮ ਅਤੇ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸੌਂ ਰਹੇ ਹਨ।

1. ਧਰਤੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਭਗਵਾਨ, ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿਆ ਜਹਾਨ।
2. ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ, ਘਰ ਆਪਣਾ ਉਜਾੜਨ ਵਾਲੀ,
ਕੁੱਬਾਂ 'ਚ ਲਟਕਾਂ ਆਪਣਾ ਘਰ, ਫੁਰਰ ਫੁਰਰ ਉੱਡਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ।
3. ਕਾਰਤਿਕੇ ਦਾ ਵਾਹਨ ਅਖਵਾਏ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਥੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪਾਵੇ,
ਬੱਦਲ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਦਾਨ, ਨਾਾਂ ਦੱਸੋ ਉਸ ਦਾ
ਪਹਿਚਾਣ।
4. ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਭੱਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਹਿੰਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰਲਾਵੇ।
5. ਸਾਹੁਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ, ਜਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ।
6. ਬੁੱਝੇ ਲੋਕੋ ਇਕ ਪਹੇਲੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕੱਟਦੀ ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਵਾਂ
ਕਾਂਠੀ ਕਾਂਠੀ।

A vibrant illustration of two cartoon monkeys. One monkey is perched on a thick brown branch, hanging by its long tail and holding a bright yellow banana. The second monkey is positioned below it, looking up with a happy expression. The scene is set against a backdrop of lush green leaves and smaller branches, creating a sense of a dense jungle environment.

ਪੁਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ
ਛੋਟੂ ਬਾਂਦਰ ਦੇ
ਮਨ ਵਿਚ ਫਿਰ
ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸਵਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੋਏ।
‘ਆਖਰ ਇਹ ਕਿਸ
ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?
ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਆਹ
ਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸ ਕੰਮ ਦੇ
ਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਹੀ

ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਆਂ ਚੰਗੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ । ‘ਹੈ ! ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀਆਂ
ਮੁਸ਼ਕਿਆਂ, ਆਖਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ?’ ਛੋਟੂ
ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਆਈ ਗੱਲ ਆਖ
ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਧੀਰੂ ਬਾਂਦਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਕੋਲ ਬਿਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘ਪੁੱਤਰ ਨਵਾਂ
ਸਾਲ ਉੱਡ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦਾ
ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਿਨ ਜੋ ਕੁਝ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੈ
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ
ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।’

આહ ઘુંમણ વાલા કી કરદા હોવેગા તે આ
મેરી હો ઉસવીર દિખાઉણ વાળે કિસ કંમ ન
ને ? , ઉસને કદ્દી તર્ફાં દે સહાલાં નું મન ર
મન સોચિયા ઉહ અજે સોચ હી રિહા સી તિ
રિસર્ચ પિત્રા સીત સંચર આ નિયા ।

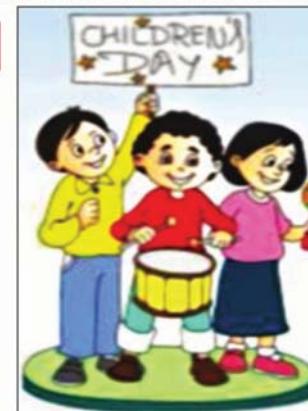
ਪੀਰੂ ਬਾਂਦਰ
ਆਪਣੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਵੱਡਾ ਪਿੰਕੂ
ਬਾਂਦਰ ਤਾਂ ਸਿਰੇ ਦਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਸੀ ਪਰ ਛੋਟਾ ਛੋਟੂ
ਬਾਂਦਰ ਸਮਝਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਪਿੰਕੂ ਬਾਂਦਰ
ਨੇ ਅੱਤ ਮਚਾਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਛੋਟੂ ਉਸ ਨੂੰ
ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਦੀ ਭੜ੍ਹੀ ਆਦਤ
ਕਰਕੇ ਪਿੰਕੂ ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਰੱਖ ਲੱਗੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ
ਤੌੜਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਪਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਛੋਟੂ
ਬਾਂਦਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਕਦਾ ਪਰ ਪਿੰਕੂ
ਬਾਂਦਰ ਕਿਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਟੁੱਟੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੂ ਬਾਂਦਰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਤੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚਦਾ, ‘ਆਖਰ
ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਿੰਝ ਬਣਾਈ
ਹੋਵੇਗੀ?’ ਪਰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਕੋਲੋਂ ਟੁੱਟ
ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ
ਵਾਂਝਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਟੁੱਟੀ ਵਸਤੂ ਦੇ
ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਪੁਰਜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਈ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੈਂਦਾ ਕਰਦੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਲੇ
ਤੋਂ ਪੀਰੂ ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰ
ਖਿਡੇਣਾ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਆਦਤ
ਮੁਤਾਬਕ ਛੋਟੂ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਬਾਲੀ
ਪਰ ਪਿੰਕੂ ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਰੱਖ ਲਗਦੇ ਹੋ ਤੌੜ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਟਾਇਰ, ਸੀਟਾਂ, ਸਟੇਰਿਂਗ ਤੇ ਸੀਸੇ
ਸਭ ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ

| ਕਵਿਤਾ: ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ

ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ,
 ਸਾਡੇ ਲਈ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੋਮਾ, ਸਾਡੇ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ
 ਗਿਆਨ ਦੇ ਗੱਢੇ ਵੰਡਦੇ ਸਾਨੂੰ,
 ਨਿੱਤ ਸਕੂਲੇ ਆ ਕੇ।
 ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਪੂਰਾ,
 ਮਿਲੀਏ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ।
 ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ,
 ਜਾਈਏ ਵਾਰੇ-ਵਾਰੇ।
 ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ।
 ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਹਾਂ ਕਰਦੇ
 ਪੜ੍ਹੀਏ ਮਨ-ਚਿੱਤ ਲਾ ਕੇ।
 ਚੰਗ ਬੱਚੇ ਅਸੀਂ ਕਹਾਉਣਾ,
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੁਸ਼ਨਾ ਕੇ।
 ਗਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ‘ਤੇ ਅਮਲ ਜੋ ਕਰਦਾ,
 ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ‘ਚ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰੇ,
 ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ।
 ਛੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਰੱਖਦੇ ਸਾਨੂੰ,
 ਝਿੜਕਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਪਾਉਂਦੇ।
 ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਰਹਿਣ ਦੀ,
 ਸਾਨੂੰ ਜਾਚ ਸਿਖਾਉਂਦੇ।
 ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਬਣਨਾ,
 ਹੋਣੇ ਵਾਰੇ-ਨਿਆਰੇ।
 ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ।
 -ਜਾਗਰੀਜ਼ ਕੌਨ ਜਾਗਿਲ ਮੈਸ਼ਾ: 90565-26703

ਅੰਤਰ ਲੜ੍ਹ

ਇਹ ਦੋਵੇਂ
ਅਸਾਈਂ
ਦੇਖਲ 'ਚ ਇਕੋ
ਜਿਹੀਆਂ
ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ
ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ
ਕੁਝ ਅੰਤਰ
ਹਨ। ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਅਤੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਅੰਤ ਸੜੋ।

HEB: 1: 12-13 **וְאַתָּה** אֵת **חֶדְחָה**, **מִתְּבָנָה** 2. **מִתְּבָנָה** 3. **חֶדְחָה** 4. **מִתְּבָנָה** 5. **חֶדְחָה** 6. **מִתְּבָנָה** 7. **מִתְּבָנָה** 8. **מִתְּבָנָה** 9. **מִתְּבָנָה** 10. **מִתְּבָנָה** 11.

-ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੇਚ
ਮੋਬਾਈਲ: 98763-22677

ਫੌਜ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਹੁਗੈਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕੋਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸੀ। ਜਿਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 1981 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਜੋਅਗਲੇ ਸਾਲ 8 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ 1985 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਲਾਵਲ ਜ਼ਰਦਾਰੀ), ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ (ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ.) ਇਮਰਾਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਖਾਨ) ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ) ਤੇ ਥੇਟੀ ਮਰੀਅਮ ਨਵਾਜ਼ (ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ) ਸ਼ਰੀਫ (ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ) ਸਮੇਤ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਆਦਿ ਨੇ ਚੁਣਾਵੀ ਜੰਗ ਦੇ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਅੱਧਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਫੌਜ ਵਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਹੋਇਆ ਗੱਠਸੋਝ ਇਸ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੰਡਨ ਨੇ ਬਣਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਫੌਜ ਦਾ ਵਿਖੇ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਹੱਥ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕੇ ਬ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਸਨ ਜਿਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚਿੰਨੀ ਕੀਤੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਉਂਦੀ ਅਰਥ ਤੇ ਬਾਅਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ 21 ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਆਰਮੀ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਕਮਰ ਜਾਵੇਦ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਤਾ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਵ ਧੜ ਬਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਸੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਮੁੜੀਆਂ ਖੁਫੀਆਂ ਦੇ ਜੰਸੀ ਦੀ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਆਈ। ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਈਰੈਕਟਰ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਾਕ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਜਨਰਲ ਫੌਜ ਹਮੀਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਘੋਸ਼ਿਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਖੇਮੇ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਸਮਝਾਉਣ 'ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ (9 ਸਾਲ)

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆਂਪਰਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲੰਬਾ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਫੌਜ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਇਮਦਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਵਜ਼ਾਨੇ ਵਜੋਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਵਜਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਕਿ ਉਹ ਫੌਜ ਦੀ ਵਿਗਾੜੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਵਉਂਚਤਾ ਵੱਲ ਅਖ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਪਣੀ ਅੰਕਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਵੇਖੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਭੀਖ ਦਾ ਕਟੋਰਾ ਲੈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਖਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਕਿ ਕੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਨੀਟਰੀ ਫੰਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਗਰਕ ਚੁੱਕੀ ਆਰਥਿਕ ਤੇਸਾਉਂਦੀ ਅਰਥ ਵੱਲ ਭੱਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਵੇਗਾ ਪਰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਫੌਜ ਦੀ ਵਪਾਰਿਕ ਸਲਤਨਤ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਗਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਚਹੇਤੇ ਧਨਾਂਦਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗੈਰ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਫੌਜ ਦੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਹੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਜਿਆ ਉਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਇਹ

ਪਰ ਫੌਜ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਮੀਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤੇ ਲੇਂਗ ਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ ਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਚੁਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਫਿਲਹਾਲ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਡੱਚਣਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਨ 2018 ਵਿੱਚ ਉਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਫੌਜ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਲੋਕਪਿੱਛਤਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਟੀਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਕਿਉਂਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਹਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਉਸ ਦੀ

ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੰਗੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਚੇ ਹਨ ਜੋ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਤੇ ਪੀ ਪੀ ਪੀ ਨੂੰ ਫਸਵੀਂ ਟੱਕਰ ਦੇ ਸਕਣ। ਫੌਜ ਦੇ ਭਰ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਮਰਥਕ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਘਰ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਹੀ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦੇਣ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਖਾਤਰਗੱਠਜੋੜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫੌਜ, ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਬਿਲਾਵਲ ਭੱਟੋ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਢਲਾਈ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਠੰਬੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 1967 ਤੋਂ ਹੀ ਇਕਛਤਰ ਰਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਲ (11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਤੋਂ 13 ਅਗਸਤ 2023) ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁਰਖਾਨਾ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਧੀ ਵੱਧ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਬਹੁਮੱਤ ਲੈਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਫੌਜ ਵੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਾਗ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ 'ਤੇ ਫੌਜ ਦਾ ਕਾਡਲਾ ਤੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋ ਦਾਗ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਧੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਾਗ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ 'ਤੇ ਫੌਜ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਤੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋ ਦਾਗ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਧੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚਾਰ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਫੌਜ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੌਜ ਪੱਖੀ ਬਾਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਇਸਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੇ।

ਬਲਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. (ਰਿਟ.)
ਪੰਡੇਰੀ ਸਿੱਧੂਵਾਂ 9501100062

ਬਜਾਏ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਬੁਸ਼ਹਾਲ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਬੈਖ਼ਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਅਕਸਰ ਹੀ ਜਦ ਵੀ ਗਰੀਬੀ, ਬੇਘਰੀ, ਅਤੇ
ਭੁਖਮਰੀ ਵਰਗੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਵੱਧ ਅਬਾਦੀ ਸਿਰ ਹੀ ਮੜ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ, ਖੋਜ-ਪੱਤਰਾਂ
ਆਦਿ ਜਗ੍ਹਾਏ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ
ਨਾਕਾਮੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ
ਅਬਾਦੀ ਇੱਕ ਸੱਮਿਸਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਢਿੰਡੇਰਾ ਪਿੱਠਦੀ
ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਝੂਠ ਦੇ ਪਰਖੋਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ
ਇਸ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਆਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜੋ ਕਿ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 2,35,000 ਲੋਕ ਬੇਘਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਨ। ਹਾਲੇ ਖੋਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਟਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਸਦਕਾ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਛੇਠੇ ਕਸ਼ਬਿਆਂ ਤੱਕ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਬੇਘਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣਾ, ਭੁਖਮਰੀ ਅਤੇ ਠੰਡ ਨਾਲ ਮੌਤ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਸੇਵਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸੈਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸੈਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵੱਡੀ ਹੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਇਹ ਟਾਪੂ ਜਿਹੜਾ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ
ਲਈ ਸਵਰਗ ਲੋਕ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਦੇ ਇਹ
ਭਿੰਨਕਰ ਹਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੜਕਦੀ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਟੈਂਟਾਂ
ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇਹ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਢੁਨੀਆ ਦੇ ਉਹ
ਬਦਕਿਸਮਤ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਦਲਦਲ
ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਸਿਰਫ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਬੈਠੀ
ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ
ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਤਹਾਜ਼ਾ ਵਾਪਾ
ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨੀਤੀ ਵਿਕਲਪ ਕੇਂਦਰ ਦੀ
ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-
ਘੱਟ ਉਸਰਤ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ
ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਮਦਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਜ਼ੀ
ਹੈ।

ਤੇ ਵਧੇਰੋਂ ਕਾਤਿਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਇਕ ਅਸਤ੍ਰ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। 2017 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਸਤ ਕੈਨੋਡੀਅਨ ਘਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ 1172 ਆਸ਼ਿਬੀ ਢਾਲਰ ਪੜੀ ਮਹੀਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 2023 ਵਿੱਚ 2289

ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸੜਕ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਫਾਇਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਕਰਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੀ-7 ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਕਰਜੇ ਦੀ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਨਟਗੋਜ (ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਲਿੱਤਾ ਕਰਜਾ) ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਕਰਜੇ ਦਾ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ 2008 ਦੀ ਮੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਘਰੇਲੂ ਕਰਜਾ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ 80 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਇਹ 2010 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 95 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 2021 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਟੱਧ ਗਿਆ। ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੀ

ਦਵਿਦਰ ਕੌਰ ਖੁਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਬੋਜਕਰਤਾ ਆਫਿਸਰ , ਪੂਰਕੋਟ (ਮੋਗਾ)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਚੇਅਰ , ਸੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
8847227740

ਸੱਨਾਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ 7 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ 122% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦਾ ਸੇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨਠਾਗੇਓ ਦੇ ਕਿਚਨਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹਾਲ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਦੀ ਭਾਲੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਘਰ-ਘਰ ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 600-650 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 3,45,000 ਹਾਊਸਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਲਾਤ
ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਭੁਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਸਿਰਫ
3.87 ਕਰੋੜ ਹੈ ਇਸਦੀ ਅਬਾਦੀ ਘੁੜਤਾ ਸਿਰਫ
4 ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਫਿਰ
ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਰਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਨਾਂ
ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ
ਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ
ਅਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ
ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੀ
ਕਾਰਨ ਹੈ? ਛੇਡਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ

ਵੱਚ ਹੋਰ ਕਿਫਾਇਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਸਿਰਜਕ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵਣਾਉਣ ਲਈ ਸੇਰੇਤ, ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਹੈ ਪਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਫੌਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਹੋਥ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਓ ਸਕਲਾਂ ਹਟਾਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਤੋਂ ਉਤੇ ਉਤੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1972 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2022 ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ, ਸੰਗੀਤ, ਕਲਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਣਗਾ, ਹੁਤ ਘੱਟ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਹੱਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2023 ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਉਸਾਗੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣਗੇ ਆਇਆ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨਾ ਸਮਾਂ 32 ਫੀਸਦੀ ਹੋਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਹਨੇਰੇ ਖੁੱਜਿਆਂ 'ਚ ਹੋਰ ਪਿਛਲੇ ਕੌਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਧਨਪਤ੍ਰ ਅਮੀਰੀ ਦੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਾਸਕਰ 1980 ਵਿੱਚ ਦੇ ਵਿਕਾਸਿਤਾ ਵੱਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਾ ਕਰੋਏ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੁਨੀਆ ਵੱਖ - ਵੱਖ ਸੋਚ - ਵਿਚਾਰ , ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ , ਇੱਛਾਵਾਂ

ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਕ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ

ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੀਵ - ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ , ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਹਿੱਤ ਨਾ ਕਰੋ , ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ , ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਿਕ ਕਸ਼ਟ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜਾਣੇ - ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਅਕਸਰ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਪੰਛੀ - ਪਰਿਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ : ਚਿੜੀਆਂ , ਹੱਸ , ਅਫਗੀਕਨ ਚਿੜੀਆਂ , ਤੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਹਣੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ , ਕੌਠੀਆਂ ਤੇ ਮਹਿਲ -

ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਦ ਕਾਂਡੇ ਪੰਛੀ - ਪਰਿਦੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ , ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ , ਪਰ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਤੁਰਾਂ ਦਾ ਪਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦਰੂਪ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆ

Digitized by srujanika@gmail.com

- ਪਰਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਣ
ਤੇ ਰਹਿਣ - ਸਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਹਾ
ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੰਡੀ - ਪਰਿਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ , ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿਣ - ਸਹਿਣ ਤੇ

ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਅਭਿੱਜ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ
ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਰੁਕ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨਾਲ
ਖ਼ਿਲਵਾੜ ਹੋ ਕੇ ਉਸ @ਤੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ
ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪੰਛੀ - ਪਰਿਦੇ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇੱਕ
ਗੁਨਾਹ ਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਜੱਤੂਰ ਪੂਰੇ ਕਰੀਏ ,
ਕਰਨੇ ਵੀ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ; ਪਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ
ਪਹੁੰਚਾਏ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ , ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਏ
ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ , ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੇ ਨਿਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ
ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੁਦਰਤ , ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ
ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਜੜ੍ਹਗ
ਸੁਣ੍ਹ ਮਿਲੇਗਾ। ਆਓ ! ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆਂ - ਪਰਿਦੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਦੇਈ ਰੇ
ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਾ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਈ ਏ। ਸ਼ਾਇਦ
ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਇੱਨੀ ਜਾਨੰਦੀ ਹੈ ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਧੌਰੀਆ
81462-11644

ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਅਪਣੇ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਕਾਰਨ *ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਚੈਸਟਰ* ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਲਗਭਗ 51 ਲੱਖ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 1976 ਈ: ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜੇ ਗੱਲ ਕੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਅਬਾਦੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੀਅਂ ਤੋਂ ਵਸਦੀ ਸੀ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1411 ਈ: ਵਿੱਚ ਸੁਲਤਨ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਵਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਭੱਬ ਬਣਿਆ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਵੱਲੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਏਸੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਵਿਸ਼ਵਿਰਾਸਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਘੱਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਧਾਰਮਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸੰਭਾਲਾਚਾਰਕ, ਵਪਾਰਕ, ਕੁਦਰਤੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਰਾਣੀ ਕੀ ਥਾਵ ਅਤੇ ਮੁਢੇਰਾ ਦਾ ਸੂਰਜ ਮੰਦਰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਨੇਕ ਥਾਵਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਰੀਕਾ ਗੁਜਰਾਤ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਸਿਟੀ ਟੂਰ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਣਾ ਹੈ। ਡਬਲਡੈਕਰ ਬੱਸ ਦੇਖੋ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (ਜੋ ਉੱਪਰੋਂ ਖੂੱਲੀ ਹੈ) ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ (ਸਵੇਰੇ 08 ਤੋਂ 1 ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 1:30 ਤੋਂ 9:30) ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ

ਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਰੀ ਕਿਰਾਏ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਥਾਂ ਅਪਣੇ ਤਜ਼ੁਰਬੇਕਾਰ ਗਾਇਡ ਨਾਲ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੈਦਲ ਤੁਰਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੈਰ () ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ 200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 7:45 ਤੋਂ 10:30 ਤੱਕ ਗਾਇਡ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਰ-ਸੈਰ ਵਿੱਚ 20-22 ਵਿਰਾਸਤੀ ਥਾਵਾਂ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਸਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਘੁੰਮੋ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਏਨੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ, ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ, ਤੀਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ, ਸਰਖੇਜ ਰੋਜ਼ਾ, ਰਾਣੀ ਕਾ ਹਜ਼ੀਰਾ, ਸਿੱਧੀ ਅਦ ਜਾਲੀ, ਹਠੀਸਿੰਗ ਜੈਨ ਮੰਦਰ, ਝੂਲਦੇ ਮਨਾਰ, ਅਡਾਲਜ ਦੀ ਥਾਵ, ਭਾਦਰਾ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਸਾਇਸ ਸਿਟੀ, ਰਿਵਰ ਫੰਟ, ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਪਰ ਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਚੌਣਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ਵੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣਿਆ ਸਾਬਰਮਤੀ ਜਾਂ ਗਾਂਧੀ ਆਸ਼ਰਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1915 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1933 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਇੱਥੋਂ ਰਹੇ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਂਡੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਆਸ਼ਰਮ ਚਲਾਇਬਰੇਗੀ, ਅਜਾਇਬਘਰ, ਕਿਤਾਬ ਘਰ, ਖਾਦੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ *ਅੜਾਲਜ ਦੀ ਥਾਵ* ਦੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤਤਵ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਦੇਖ

ਰੇਖ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪਾਸਿਓਂ ਰਾਹ ਹਨ। ਬਘੇਲਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰੁਦਾਬਾਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਇਹ ਇੱਕ ਪੌੜੀਦਾਰ ਖੂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਾਸਤੂਕਲਾ ਕਮਾਲ ਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਲ ਤਕ ਜਾਣ ਲਈ ਪੰਜ ਮੰਜਲਿਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੌੜੀਆਂ ਹੋਣਾਂ ਵੱਲ ਉਤਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਮੰਜਲਿ ਤੇ 16 ਖੰਭਿਆਂ ਵਾਲਾ ਮੰਚ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਛੱਡ ਅਸਟਰਭੁਜਾਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਵਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਬਣੇ ਬਮੁਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਮਿਹਿਗਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੂਰਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਅਨੇਕੀ ਵਾਸਤੂ ਸੰਰਚਨਾ ਕਾਰਨ ਥਾਵ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਦੀ ਗੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਗਰਮ ਹਵਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਥਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਥਾਵ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਾਫੀ ਗੰਦਾ ਤੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਾਸ਼ੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਨਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਡਦੇ ਦਸ ਪੁਲ ਬਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਂ ਲੋਹੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵੀ ਵੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਮਜ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲੰਡਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ *ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ* ਦੀ ਰੋਣਕ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿੱਚਕਾਰ ਬਣੀ ਇਹ ਝੀਲ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਰੰਗ-ਬਿੰਗੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਕਿਸਤੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰੇ ਇਸ ਦੀ ਰੋਣਕ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਕਰੀਆ ਝੀਲ ਗੱਲ ਬਨਾਵਟ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਟੁਆਏ ਟਰੇਨ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਝੀਲ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਟਾਪੂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਗੀਨਾ ਵਾੜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਇੱਥੋਂ ਛੁੱਟਾ ਜਿਹਾ ਚਿੜੀਆਘਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। *ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦਾ ਲੋਗ ਇਸ ਝੀਲ ਦੇ ਹਵਾਈ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ*।

ਝੀਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰਾਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਜਰਾਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਥਾਂ ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਹੈ। ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿੱਚਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਗੱਡੀ ਦੂਰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੋਹੜੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੈ ਤਵ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਖਾਣੇ, ਗਾਟੀਆ, ਖਾਮਣ, ਢੋਕਲਾ, ਫਾਫੜਾ, ਜਲੇਬੀਆਂ, ਬਾਹੂਦੀਆਂ, ਖਾਖਰਾ, ਪਾਉ ਭਾਜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਰੀਟ ਫੂਡ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਨੇਕੇ ਰੰਗ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ, ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਸਗਫਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਖਾਣੇ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਬਦਲਦੀ ਹੈ।

ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਦੋ ਵੇਲੇ ਵੱਡੇ ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣੇ ਖਾਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਗ

ਮੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੀਏ ?

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਜਾਤੀ ਅਗੋਤਰਾਂ: ਪਰ, ਪਰਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰ ਨਾਲ ਬਣੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ:

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੂਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਗੋਤਰਾਂ: ਪਰ, ਪਰਿ ਮੁੜ ਆਇਆ “

ਅਤੇ ਪ੍ਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣੇ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਵਾਕਾਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਗੋਤਰਾਂ ਦੀਆਪਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਕਿ ਪ ਅਤੇ ਰ ਅੱਖਰ ਰਿਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਰ’ ਯੋਜਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜੋਡਿਆ ਹੈ ਅਗੋਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਗੋਤਰਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਸਾਂਝ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਕ ਹੈ, “ਉਹ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਗਿਆ” ਅਤੇ ਅਗੋਤਰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਾਂ ਦੂਜਾ ਵਾਕ ਹੈ—“ਉਹ ਛੇਤੀ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਅਗੋਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਹੀ ਘਰ ਮੁੜ ਆਇਆ” ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇੱਥੋਂ “ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਗੱਲ” ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ‘ਪਰ’ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅਗੋਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਤੋਂ ਗੰਮ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਲੋਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

ਤੀਜਾ ‘ਪਰ’ ਸ਼ਬਦ ਫਾਰਸ਼ਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹੈ

ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਚਾਲਿਤ ਨੂੰ ਪਰਚਾਲਿਤ ਅਤੇ

ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਪੱਥੀ ਦੇ ਖੱਤ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ

ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਦਿ ਲਿਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ‘ਪਰ’ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਹੈ ਜੋਕਿ ਬੋਲ-

ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਾਂਝੀ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਅਗੋਤਰਾਂ ਦੇ

ਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ “ਉੱਪਰ” ਦੀ ਬਾਂਵੇਂ

ਅਰਥ ਪਤਾ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦ-

ਵਿਉਤਪਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ

ਅਗੋਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਢੁਕਵੇਂ

‘ਪਰ’ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸਜਾਤੀ ਅਗੋਤਰ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ

ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ

ਸਿਹਾਰੀ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ

ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ‘ਪਰ’

ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜ ਰਹੇ ਹਨ। ‘ਪਰ’

ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੀ ਸਿਹਾਰੀ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਆਲੋਂ

ਦੁਆਲੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿ (ਪਰ+ਸਿਹਾਰੀ) ਸ਼ਬਦ

ਦੁਆਲੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿ (ਪਰ+ਸਿਹਾਰੀ) ਸ਼ਬਦ

ਅਗੋਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਢੁਕਵੇਂ

‘ਪਰ’ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸਜਾਤੀ ਅਗੋਤਰ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

‘ਪਰ’ ਤੋਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂਗ, ਗਲਤ ਜਾਂ

ਹੈ— ਪਰ। ਇਸ ਅਗੋਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ— ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼

ਗੈਰੂਪੰਨਿਗਕ ਅਗੋਤਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ,

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

</div

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach
Cheif Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 231

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

15 DEC TO 21 DEC, 2023

**WORLDSTAR ENTERTAINMENT
IN ASSOCIATION WITH EVENT MASTER
PRESENTS**

NEW YEAR Party

2024

METROPOLITAN

**WITH
AMEESHA PATEL
LIVE PERFORMANCE**

VIP \$200 (WITH MEET & GREET)

STANDARD \$150

KID'S (13 AND ABOVE) \$75

APPETIZERS | DINNER | DESSERT | OPEN BAR | MIDNIGHT-SNACK | PARTY GIVEAWAYS

DECEMBER 31
GATES OPEN 7:30PM | SHOW STARTS 8PM

Hilton Long Island
598 BROAD HOLLOW ROAD
MELVILLE, NY 11747

FOR MORE INFO CALL

ATIQUE SHEIKH 848-391-2610 ONKAR SINGH 212-300-6511 SHILPA JHURANI 631-356-3655 NEERU UPPAL 646-239-8980

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਮਹਾਨ ਜਗਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਫਤਹਿ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਿੱਖ ਕੰਮ ਦਾ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਫਤਹਿ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਪੁਣਛ ਰਿਆਸਤ ਵਿਚ ਭਿੰਬਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਾਮਨਗੋਬਾ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਅਬਾਦ ਪਿੰਡ ਰਜੌਰੀ ਵਿਚ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਘਰ ਕੱਤਕ ਸੁਦੀ ਸੰਮਤ 1327 ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਨ 1670 ਨੂੰ ਲੱਛਮਣ ਦੇਵ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਜੋ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਰੂਹਾਨੀ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮਾਹਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਨੇ ਹਿਰਨਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ 'ਤੇ ਤੀਰ ਚਲਾਇਆ ਜੋ ਇਕ ਹਿਰਨੀ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਜਾ ਲੱਗਾ, ਜਿਸਨੇ ਤੜ੍ਹਫਢੇ ਹੋਏ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਬੱਚਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਖੇਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਬੈਗਾਰੀ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ ਨਾਮ ਦੇ ਰਮਤਾ ਸਾਧੂ ਦਾ ਚੇਲਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਲੱਛਮਣ ਦਾਸ ਤੋਂ ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਬੈਗਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਘੁੰਮੇ ਹੋਏ ਨਾਸਿਕ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਤ ਸੁਆਮੀ ਅਮਰਨਾਥ ਦੇ ਡੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਠਹਿਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ ਦੂਜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਲਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਮਰਨਾਥ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਲੈ ਕੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ 1708 ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਕੇ ਨੰਦੇੜ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚਲਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਗੁਹਿਣ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਸਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਧੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਗਿਆ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਅਡੋਲ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਆਪਣੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨੀ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਚੇਲਾ ਬੇਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣ ਲਈ 5 ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਈ ਵਿਨੋਦ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਧੋਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਛੌਜ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗਿਣਤੀ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਹਿਸਾਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਭੰਗਰ ਨੇੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 1709 ਵਿਚ ਇਹ ਛੌਜ ਕੈਬਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਸ਼ਾਹੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਰਸਤੇ ਵਿਚ 'ਬਹੁਣੇ' ਪਿੰਡ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰੁਕੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਅਤੇ ਛੌਜਾਂ ਨੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਣੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨੋਂ ਜਲ੍ਹਾਦ ਜਲਾਲੂਦੀਨ, ਸ਼ਾਸਲ ਬੇਗ ਅਤੇ ਵਾਸਲ ਬੇਗ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਏਂ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਣ-ਗਿਣ ਬਦਲੇ ਲਏ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਣਾ ਵਿਚ ਫਤਿਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦਾ ਛੌਜਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਘੜਾਮ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ, ਜਿਥੇ ਪਠਾਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਲਮ ਸਨ ਜਿਥੇ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਇਥੇ ਮੌਜੂਦ ਬਾਉਲੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂਘਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੜਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸਾਈ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਬਾਨੇਸਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦਾ ਫੌਜਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਦੱੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਲੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸਾ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਦ ਖਾਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੰਜਪੁਰੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਛਤਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛਤਹਿ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਵਿਖੇ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਛਤਹਿ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵਲੋਂ ਛਤਹਿ ਕੀਤਾ 'ਕਿਲ੍ਹਾ ਸਿੰਘਾਂ' ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਪੂਰੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਨਵਾਬ ਅਸਾਨ ਉਲਾਂ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਦੇਰਾ ਵਿਚ ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਛੱਤ ਬਨੂੜ ਵਿਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰ ਫਿਰੋਜ਼ਖਾਨ ਮੇਵਾਤੀ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ, ਜਿਥੇ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ

ਆਤਮਿਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ

ਮਾਨਵ ਉਪਰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਆਲਮੀ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਿਹਾ ਇਹ ਸੱਚ ਅੰਤ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ ਵੇਲ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਪੂੰਜੀ, ਘਰ ਪਿਆ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਹਰ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਘਰ ਪਿਆ ਪੈਸਾ ਹੋਵੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ, ਦੋਸਤ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਆਂਢੀ-ਗੁਆਂਢੀ ਹੋਣ, ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਨੂੰ ਸੌਖਿਆਂ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੰਗੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਭਜਨ-ਬੰਦਰੀ, ਸਿਮਰਨ-ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕੰਠ ਕੀਤੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 'ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਦੱਖ ਸਰਿ ਲਾਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਆਸਰਾ ਬਣਕੇ ਢੱਖਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮਾਂ ਕੀਤੀ ਕਾਸਿਕ (ਤੁਹਾਨੀ) ਉਰਜਾ (ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਵੀ 'ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਬਿਧਤਾ ਦੇ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਭਵਿੱਖ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਉੱਜਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਓ, ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਕੋਲ ਖਰਚੇ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਘਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋਸਤ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਆਂਢੀ-ਗੁਆਂਢੀ ਮੁੱਖ ਮੌੜ ਲੈਣ ਤਾਂ ਸੋਚੋ ਕਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਉਤੇ ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਨ ਗੁਜਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੀ ਬਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਿਆ ਬੰਦਾ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਘੇਰ ਆਲਮ ਵਿੱਚ 'ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਾਇ' ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਬਣਕੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਵਰਗੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋ 'ਖੁਤੁ ਵੀਚਾਰੇ ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ' ਦੇ ਗੁਰਵਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਕੇ 'ਸਫਲ ਜੀਵਨੁ ਸਫਲ ਤਾ ਕਾ ਸੰਗੁ' ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ 'ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਸਰ ਕਣ ਪ੍ਰਕ ਪਾਨੀ' ਜੀ ਸਮੱਸੀ ਸਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਚਿਕ 'ਉਨ੍ਹਾਂ

ਭੂਮਣ ਸੂਦ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
88729-77077

ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਜੀਦ ਖਾਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦਿਲੀ ਦੌੜ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਹੀ ਦੀਵਾਨ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਏ ਮੱਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਭਾਲਸਾਈ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰਨਰ ਅਤੇ ਆਲੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਲੋਦੀ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੇ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਜਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ 28 ਅਤੇ, ਪਰਗਣੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਹੁਣ, ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੱਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਜ਼ਲਗਾਨ 36 ਲੱਖ ਸਲਾਨਾ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲੱਗਿਆ। ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੇ ਜੂਲਮਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੇਹ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਕ ਮਿਥੀਆਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਪੜ-ਚਿੜੀ ਵਿਚ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਚੱਪੜ ਚਿੜੀ ਵਿਚ 12 ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਅੰਤ ਉਪਰੰਤ 14 ਮਈ ਨੂੰ ਭੋਗ ਤੋਂ

ਆਤਮਿਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਜੀਵਨ-ਜਾਂਚ ਲਈ ਬੰਦਾ ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ

ਮਾਨਵ ਉਪਰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਆਲਮੀ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਪੜ੍ਹੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਿਹਾ ਇਹ ਸੱਚ ਅੱਜ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ ਵੇਲ੍ਹੁਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਪੂੰਜੀ, ਘਰ ਪਿਆ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਹਰ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਘਰ ਪਿਆ ਪੈਸਾ ਹੋਵੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ, ਦੋਸਤ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਅਂਢੀ-ਗੁਆਂਢੀ ਹੋਣ, ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਖਿਆਂ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੰਗੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਭਜਨ-ਬੰਦਰੀ, ਸਿਸਰਨ-ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕੰਠ ਕੀਤੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 'ਸਿਸਰਤ ਨਾਮ੍ਰ ਦੋਖ ਸਭਿ ਲਾਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੂਰੂ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਆਸਰਾ ਬਣਕੇ ਢੁੱਖਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮਾਂ ਕੀਤੀ ਕਾਸ਼ਿਕ (ਤੁਹਾਨੀ) ਉੱਰਜਾ (ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ) ਵੀ 'ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਭਵਿੱਖ ਖੁਸ਼ਗਾਲ ਅਤੇ ਉੱਜਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਓ, ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਕੌਲ ਖਰਚੇ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਘਰੋਂ ਜੂਰੂ ਸਮਾਨ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋਸਤ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਅਂਢੀ-ਗੁਆਂਢੀ ਮੁੱਖ ਮੌੜ ਲੈਣ ਤਾਂ ਸੋਚੋ ਠਿੰਡੀ ਉਸ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਂ ਗੁਜਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਿਆ ਬੰਦਾ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ਦੇ ਘੋਰ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ' ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਬਣਕੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਵਰਗੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਠਤ ਸੋਵਵਤ ਜਾਗਤ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਜਪਨੇ' ਉਪਰ
ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇ 'ਮਨ ਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ
ਕਮਾਇ' ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੂਰੂ ਭਜਨ-ਬੰਦਰੀ ਕਰੋ,
ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰੋ-ਸੁਣੋ ਅਤੇ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵਹੁ
ਭਾਈ'। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਪੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ
'ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਬਾਸੀ' ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ 'ਗੁਰਸਿਖਾ
ਸਾਬਾਸ ਜਨੁਮ ਸਵਾਰਿਆ' ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ
'ਚੰਨਣੁ ਬਿਰਖ ਸੁਬਾਸੁ ਦੇ ਚੰਨਣੁ ਕਰਦਾ ਬਿਰਖ ਸਬਾਏ'
ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਚੰਦਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਲਾਗੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬੂਈ
ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਤੌਕ ਉਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ 'ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ
ਚਲੰਦਾ' ਹੋਇਆ ਸਤਸੰਗੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜਨਮ
ਸਫਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ
'ਇਹ ਲੋਕ ਸੁਖੀਏ ਪਰਲੋਕ ਸੁਹੇਲੇ' ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

‘ਪੰਥਿ ਸੁਰੇਲੈ ਜਾਵਹੁ’ ਲਈ

ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ 'ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ' ਹੈ। ਮੰਦੇ
ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ, ਹਉਮੇ, ਪੰਜੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ 'ਪਰ ਧਨ
ਪਰ ਦਾਰਾ ਪਰ ਨਿੰਦਾ' ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ 'ਪਰ ਕਾ ਬੁਰਾ
ਨਾ ਰਾਖਹੁ ਚੀਤ' ਤਹਿਤ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ
ਕਰ ਦਿਓ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ 'ਗੁਰਸਿਖੀ
ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ' ਤਹਿਤ ਅਨੰਦ-ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨਾ
ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ 'ਖਸਮੇ ਸੌਈ ਭਾਵਦਾ ਖਸਮੇ ਦਾ ਜਿਸੁ ਭਾਣਾ
ਭਾਵੈ' ਮੁਤਾਬਿਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਦੇ
ਹੋਏ 'ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਰਸਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ' ਰਾਹੀਂ
ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ 'ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੂੰ ਨਿਵ ਚਲਣੂੰ ਹਥਹੁ ਦੇਣਾ
ਸਹਜ ਸੁਹੇਲਾ' ਹੋ ਨਿੱਬਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਗੁਰੂਨਾਨਾਂ

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਜਾਗਰੂਕ

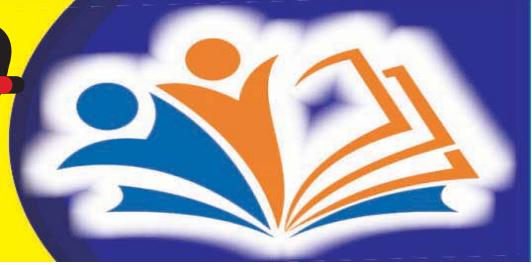
ਸਹਜ ਸੁਹਲਾ' ਹ ਨਿਬੜਦਾ ਹ ਅਤ
 'ਜਹ ਜਾਈਐ ਤਹਾ ਸੁਹੇਲੇ' ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 'ਜਾਗਿਆ ਰਾਮਿ ਕ ਚੜੈ ਪਿਤਿ ਪਾ

ੴ ਚਲਾਦਾਰਾ ਨਾਲ ਨ ਚਲ ਸਾਰ ਧਾਰ
ੴ) ਲੈ ਜਾਵਣਾ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ
ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੇ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ

ਰਾਵਲਮਣੀ (76588-00000) ਲੈ ਜਾਵਣਾ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਂਧ
 ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੇ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ
 ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਪ 'ਲੇਖਾ
 ਰਥੁ ਮਗੇਸੀਆ ਬੈਠਾ ਕਚਿ ਵਹੀ' ਮੁਤਾਬਿਕ 'ਲੇਖਾ ਧਰਮ
 ਭਇਆ ਤਿਲ ਪੀੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਰਾਮ' ਵਾਂਗ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ
 ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਨਿੰਦਾ-ਚੁਗਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
 ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਪਰ 'ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ
 ਸਿਰਿ ਭਾਰ ਉਠਾਏ' ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਸ਼ਿਮਿਕ ਉਤਸਾ,
 ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਨਿੰਦਕ ਕੀ
 ਗਤਿ ਕਤਰੂੰ ਨਾਹੀ ਖਸਮੇ ਏਵੇਂ ਭਾਣਾ' ਮੁਤਾਬਿਕ 'ਜੈਸਾ
 ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮ ਇਹੁ ਖੇਤੁ' ਵਾਂਗ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਹਰ
 ਹੀਲੇ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ 'ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਭਰਮੁ ਭਉ
 ਭਾਗੈ' ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਖਤ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਹੁਣੇ
 ਤੋਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ਗਾਲ ਰਹਿਣ, ਬਿਹਤਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜ਼ਿਉਣ, ਉੱਜਲ
 ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਅੱਗ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਉਸਾਰੂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ
 ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਕ ਮਨਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਗੇ
 ਤਾਂ 'ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚੀ ਨਾ ਢੂਬੈ ਨਾ ਜਾਈ' ਤਹਿਤ
 ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਅੰਖੇ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ 'ਸਮਰਥ ਗਰੂ
 ਸਿਰ ਹਥੁ ਧਰੂ' ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
 'ਗੁਰ ਸਿਮੀ ਜੀ ਬੇਗੀ ਸੀਮਾਨੀ' ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਹੁੰਝੂ ਹੌਕੇ

ਅੰਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਦ ਛੁਪਾ ਕੇ ,
ਅੱਖ ਵਿੱਚ , ਹੁੰਝੂ ਭਰਦੇ ਨਾ ,
ਹੁੰਝੂ ਹੌਕੇ , ਹਾਣੀ ਬਣ ਕੇ ,
ਇਤਗਾਜ , ਇਨਾ ਤੇ ਕਰਦੇ ਨਾ ।
ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਤਾਂ , ਲੀਰਾਂ ਹੋ ਗਈ ,
ਸਭ ਕੁਝ ਛੁੱਡੇ , ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਹੋ ਗਈ ,
ਦੌਲਤ ਸੋਹਤ , ਮਿੱਟੀ ਸਭ ਨੇ ,
ਰੰਗਲੇ ਸੁਪਨੇ , ਅੱਖ ਚੰ ਭਰਦੇ ਨਾ ।

ਹੁੰਝੂ ਹੌਕੇ —————

ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ , ਤਕਰਾਰ ਹੁੰਦਾ ,
ਇਹ ਜਾਂਦੀ ਦਾ , ਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ,
ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ , ਸਭ ਆਪਣਾਂ ਨੂੰ ,
ਹੀਰਾਂ ਰੱਖੇ , ਸਰਦੀ ਚੰ ਠਰਦੇ ਨਾ ।

ਹੁੰਝੂ ਹੌਕੇ —————

ਗਤਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ , ਪਹਾੜਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ,
ਬੀਆਬਾਨ , ਓਹ ਉਜਾੜਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ,
ਜਿੰਦ ਆਪਣੀ , 'ਰਦੀ' ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ ,
ਸੱਪ ਦੀ ਜੀਭੇ , ਕਦੇ ਧਰਦੇ ਨਾ ।

ਹੁੰਝੂ ਹੌਕੇ —————

ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ

ਸੰਪਰਕ : -9855155392

ਧੀਆਂ

ਐ ! ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕੋਂ ,
ਧੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ,
ਧੀਆਂ ਨੇ ਧਨ , ਭੈਵਥ , ਸਮ੍ਰਿਤੀ ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ,
ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਹਾਬਰ ਧੀਆਂ ਦਾ ,
ਤੁਠਥਾ ਬਰਕਰਾਰ ਕਰੋ ,
ਧੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸਾਡੀ ,
ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਇਤਥਾਰ ਕਰੋ ,
'ਧਨ ਬੇਗਾਨਾ 'ਕਿਹੜੀ ,
ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਕਰੋ ,
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੀਕੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਧੀਆਂ ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ,
ਧੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ,
ਧੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ।
ਮਾਸਟਰ ਸੰਜਿਵ ਧਰਮਾਣੀ
ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਨਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
9478561356

ਗਜਲ

ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਦਾ ਹੈ
ਬੰਦਾ ਆਖਰ ਬੰਦਾ ਹੈ।
ਦਿੱਣੇ ਸਾਧ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਚੌਰ
ਏਹੀ ਉਸਦਾ ਧੰਦਾ ਹੈ।
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਿੱਜਰੇ ਚੌਂ ਨਾ ਉੱਡੇ
ਆਕੀ ਇਹ ਪੰਚਿਦਾ ਹੈ।
ਖਾਓ ਜੀ ਏ ਖਾਣ ਲਈ ਹੈ
ਗਊਸਾਲਾ ਦਾ ਚੰਦਾ ਹੈ।
ਬਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ
ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਜੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਮੁਹੱਦੰਦਾ ਹੈ।
ਸਾਰ ਜੇ ਪੁੱਛੇ ਜੀਵਨ ਦੀ
ਤੇਸਾ ਆਗੀ ਰੰਦਾ ਹੈ।
ਲਾਡ ਕਰੇ ਮਾਂ ਇੰਜ ਆਖੇ
ਬੂਲਾਵੂ ਤਾਂ ਗੰਦਾ ਹੈ।
ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ
ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਦਾ ਹੈ।
ਮੰਨੋ ਸਾਡੇ ਸਿਦੱਕ ਦਾ ਲੋਹਾ
ਆਰੇ ਦਾ ਹਰ ਦੰਦਾ ਹੈ।
ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹਲੈ ਕੰਧ ਤੇ ਜੀਵੀ
ਰੋਹ ਵਿੱਚ ਹਰ ਬਸ਼ਿਦਾ ਹੈ।
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਤ 9814921486

ਖੜਾਨਾ

ਮਾਤਾ , ਪਿਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਖੜਾਨਾ ਹੈ
ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ
ਰੱਖ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਖੜਾਨਾ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ
ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਚੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ
ਫਿਰ ਕਾਲਜਾਂ ਚੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ
ਤੇ ਫਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਫਿਰ ਅੱਛੇ ਅਹੁਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ
ਧਨ , ਦੌਲਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਠੀਆਂ ਬਣਾਂਦੇ ਨੇ
ਤੇ ਹੋਰ ਐਸੇ ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
ਖਰੀਦਦੇ ਨੇ
ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਇਸ ਖੜਾਨੇ ਦੀ
ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ
ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ
ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ
ਉਕੀ ਹੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ
ਖੜਾਨਾ ਬਣਨਾ ਹੈ
ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ
ਸੋਝੀ ਆਂਦੀ ਹੈ
ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੜੀ ਦੇਰ
ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖੜਾਨਾ
ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਫਿਰ ਪਛਾਵੇ ਤੋਂ ਬਹੁਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ
ਕਥ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।
ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸ.ਭ.ਸ.ਨ.ਗ.ਰ 9915803554

ਜੋਗੀ

ਜੋਗੀ ਅਗਇਆ ਦਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ,
ਗਲ ਵਿੱਚ ਬਗਲੀ ਪਾਈ ।
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਕਿ ,
ਹਰ ਇੱਕ ਦੇਵੇ ਦਵਾਈ ।
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੱਪ ਦਾ ਮਣਕਾ ਦੇਵੇ ,
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਿੱਦੜ ਕੱਢ ਦਿਖਾਈ ,
ਬਗਲੀ ਵਿੱਚ ਕੱਢ ਦਿਖਾਈ ,
ਲੱਕੜੀ ਵਿੱਗ ਤਿੰਡਿਗੀ ।
ਦੱਸਣ ਲੱਗਿਆ ਫਾਇਦੇ ਉਸ ਦੇ ,
ਕੋਈ ਰੋਗ ਨਾ ਛੱਡੇ ।
ਆਖੇ ਸਭ ਫੇਲ ਕਰਦਿਆਂ ,
ਡਾਕਟਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ।
ਕਰਕੇ , ਲਾਲੀ , ਜਾਲਾ ਲਾਹ ਦੇਈਏ ,
ਐਸੀ ਪਾਵਾਂ ਸਲਾਈ ।
ਸ਼ੁੱਧ ਮਮੀਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ,
ਵੇਖੀਂ ਜਦ ਤੂੰ ਪਾਈ ।
ਅੱਖ ਭਾਨੇ ਦੀ ਨਾਲ ਸੁਰਸੂ ,
ਸੁਰਮਾ ਜਦ ਸੀ ਪਾਇਆ ।
ਯਾਰੇ ਅੱਖਾਂ ਮੱਚਣ ਲੱਗੀਆਂ ,
ਘਰੋਂ ਲਹੌਰ ਦਿਖਾਇਆ ।
ਤਾਇਆ ਭਾਨਾ ਟੱਪੀ ਜਾਵੇ ,
ਅੱਖ ਜਗ ਕੁ ਖੇਲੇ ।
ਤਾਈ ਨਿਹਾਲੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਵੇ ,
ਤਾਇਆ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲੇ ।
ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਹਟਾਏ ,
ਸਭ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਦਾਰ੍ਹ ।
ਜੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ,
ਫੇਰ ਗੇੜਾ ਮੈਂ ਮਾਰ੍ਹ ।
ਮਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਪਟੀਆ ਪੰਜ ਸੋ ,
ਲੈ ਬੋਝੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ ਜੋਗੀ ਮੁੜ ਨਜ਼ਰੀ ,
ਨਾ ਆਇਆ ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੇ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੇਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਗੀਤ

ਇਸ਼ਕ ਦਿਲ ਦੇ ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਦੁਆ ਰੂਹ ਦੀ , ਕਿਸੇ ਫੱਕ ਦੀ , ਫਰਿਆਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ ਦਿਲ ਦੇ , ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮਿਲੇ ਖਤ , ਵਿਛੜੇ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾ ਜਿਉ
ਕੁਅਰੀ- ਚੁੰਮਣੀ ਦੇ ਇੱਕ , ਸੁਆਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਸੱਜਰ ਸੁਗ੍ਰ ਮਹਿਕਦਾ , ਗੁਲਾਬ ਜਿਉ ਕੰਡਿਆਂ "ਚ
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ , ਬੁਨਿਆਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਮਹਿਬੂਬ ਲਈ ਸੋਹਣੀ ਕਰਦੀ ਪਾਰ ਇਨਾਬ ਜਿਵੇਂ
ਅਨਹਦ ਦੀ ਪੁਨ ਇੱਕ , ਵਿਸਮਾਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਸਾਵਣ ਦੀ ਬਾਗਿਸ਼ ਪਹਿਲੀ , ਮੇਘ ਦੀ ਆਮਦ ਜਿਉ
ਅੱਗ ਤੇ ਵਰ ਜਾਣ ਮਗਰੋ , ਮਿਲੀ ਦਾਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਸਾਕੀ ਆਪੇ ਮਦ ਸੀ , ਸ਼ਬਾਬ ਛਲਕੀ ਨਜ਼ਰ ਦਾ
ਸ਼ਿਆਰ ਗੜਾਲ ਦਾ , ਮਤਲਾ ਬਾਅਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
'ਵਾ ਸੀ , ਦਰਿਆ , ਲਹਿਰ- ਕਿਨਾਰਾ , ਸਾਗਰ ਵੀ
ਦਿਲਕਸ਼ ਵੀ ਦਗਦੀ , ਫੌਲਾਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ
ਤੁਰਿਆ ਪੁੰਨਣ ਵਾਂਗੂੰ , ਨਾ ਢਾਚੀ ਨਾ ਪੈੜ ਕਿਤੇ
ਜਦ ਵੀ ਰਿਸਿਆ ਦਿਲ ਚੋਂ , ਰਾਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
“ਰੇਤਗੜ੍ਹ” ਵਡਾ ਨਾ ਕਿਸਮਤ , ਸ਼ਿਕਵੇ ਛੱਡ ਯਾਰਾ
ਪਿਆਰਾ “ਬਾਲੀ“ ਦਿਲ ਦੀ ਮੁਗਦ ਜਿਹਾ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ਼ਕ-ਮਹੁੱਬਤ ਦੀ.....
ਬਲਜਿੰਦਰ “ਬਾਲੀ ਰੇਤਗੜ੍ਹ“
+91 94651-29168
+91 7087629168

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ

ਸਖੀ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਇਹ ਪਿੰਡ ਜੀ ।
ਸਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਜੀ ।
ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਇਸਦਾ ਦਰ ਜੀ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ ।
2
ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ , ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੀ ਜੂਹ ਜੀ ।
ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਮੰਝ ਖੂਹ ਜੀ ।
ਗੁਰੂ ਲੜ੍ਹ ਲੱਗਕੇ ਮੰਝ ਗਿਆ ਤਰ ਜੀ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ ।
3
ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਟਾਰੀ ਜੀ ।
ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜੋ ਅਪਰ ਦੁਆਰੀ ਜੀ ।
ਇੱਥੇ ਹੈ ਬਣਿਆ ਸੋਹਣਾ ਜਲਘਰ ਜੀ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ ।
4
ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਗਾਤ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ।
ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਆ ਖਲੋਈ ਸੀ ।
ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮੱਲ ਲਿਆ ਦਰ ਜੀ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ ।
5
ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੀਲ ਹੀ ਵੇਰਕਾ ਏਂ ਦੂਰ ਜੀ ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਵੀ ਮਸ਼ੂਰ ਜੀ ।
ਨਾਂ ਗੁਰਧਾਮ ਦਾ ਏ ਨਾਨਕਸਰ ਜੀ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ਜੀ ।
6
ਪਿੱਪਲੀ ਸਾਹ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 231

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

15 DEC TO 21 DEC, 2023

Indie Films Inc Presents

POLITICAL WAR

Battle For 2024 Election

A Film by **MUKESH MODI**